

**„Ápold a múltat, őrizd a jelent, nézz
a jövőbe!”**

(Neumann János)

A tatabányai

Felsőgallai Széchenyi István

Általános Iskola

Pedagógiai Programja

Készült:

Tatabánya, 2013. március 31.

Módosítva:

Tatabánya, 2014. augusztus 25.

Módosítva:

Tatabánya, 2020. augusztus 26.

Készítette:

Schamberger Ágnes
igazgató

***A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola
2800 Tatabánya, Szent István u. 47-53.
nyolc évfolyamos általános iskola.***

Német nemzetiségi oktatást-nevelést folytat a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet, illetve A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve (2020) alapján.

Mutatószámai 2020-ban:

Tanulócsoportok száma:	14
Napközis csoportok száma:	7
Tanulósobai csoportok száma:	2
Tanulólétszám:	268
Pedagógus álláskeretek száma	30
Nevelő-oktató munkát segítő:	3
Gazdasági vezető:	1
Gazd.ügyintéző:	1
Technikai dolgozók	5

A nemzetiségi nyelv- és irodalom minimum heti 5 órában való tanítása szükségessé teszi a tanulók heti kötelező óraszámának 10 %-kal való felemelését.

A tanítási órán kívüli órakeret terhére a következő foglalkozásokat szervezzük meg:

- német nyelv tanítása emelt óraszámban
- ~~— magyar nyelv és irodalom matematika és testnevelés emelt óraszámában való oktatása~~
- csoportbontás a mindenkori szükségletnek megfelelően az éves iskolai munkatervben foglaltak szerint
- énekkar, iskolai sportkör szervezése
- szakkörök, korrepetálások, középiskolai előkészítők
- tanulmányi kirándulások, egyéb aktuális feladatok az iskolai munkaterv és a tantárgyfelosztás alapján.

A Pedagógiai Program módosítása 2020. szeptember 1-én lép hatályba.

A Pedagógiai Programot a tantestület a hatályos jogszabályok változása esetén a jogszabályban foglalt határidőknek megfelelően felülvizsgálja.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA, MÓDOSÍTÁSA:

A Pedagógiai Programot a tantestület fogadja el, és az igazgató hagyja jóvá.

A Pedagógiai Programnak a módosításához a tantestület kétharmados többsége szükséges

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELHELYEZÉSE:

A Pedagógiai Program egy példánya az intézményvezetői irodában, egy példánya pedig a tanári szobában található meg.

A Pedagógiai Programot nyilvánosságra hoztuk az iskola honlapján.

JOGSZABÁLYI HÁTTER:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 110/2012. (VI.4.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról,
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,
- **A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve (2020)**
- ~~— 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről,~~
- ~~— 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről,~~
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól,
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól,
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról,
- 2011. évi CCIX. törvény a családok védelméről,
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,
- 2003. évi CXXV. törvény – az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról,
- ~~— 2/2005. OM rendelet a sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,~~
- **A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei (2020)**
- Tatabánya Kistérség Esélyegyenlőségi programja,
- A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola Intézményi esélyegyenlőségi programja.

A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY ALAPJÁN ELKÉSZÍTETT ÚJ PEDAGÓGIAI PROGRAM BEVEZETÉSÉNEK ÜTEMEZÉSE

Az elkövetkező években az általános iskolákban a nevelő-oktató munka két pedagógiai program és két helyi tanterv szerint folyik majd, hiszen

- a köznevelési törvény előírása szerint az iskola a pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be,
- illetve a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján a 2020-ban kiadott új NAT 2020. szeptember 1-én az első és az ötödik évfolyamon – majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben – kerül bevezetésre.

Ezért 2020. szeptember 1-től:

- az első és az ötödik évfolyamon az iskolai nevelés és oktatás a 2020-as pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik majd;
- míg a többi évfolyamon a 2014-es pedagógiai program és helyi tanterv szerint szervezzük a nevelő-oktató munkát.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást a következő táblázatban foglaltuk össze:

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020-2021.	2020	2014	2014	2014	2020	2014	2014	2014
2021-2022.	2020	2020	2014	2014	2020	2020	2014	2014
2022-2023.	2020	2020	2020	2014	2020	2020	2020	2014
2023-2024.	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- **2014** = a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv 6/2014. (I. 29.) az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló EMMI rendelet és a tankönyvváltások miatt módosított változata,
- **2020** = a 2020-ban felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2020-ban kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2020 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

*„Az iskola dolga,
 hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
 hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
 hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka
 örömére és az alkotás izgalmára,
 hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk,
 és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni”*
 (Szent-Györgyi Albert)

1. Preambulum (az iskola rövid bemutatása)

1.1. Tárgyi feltételek

A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola Tatabánya-Felsőgallán található. A jogelőd iskola a Széchenyi István Általános Iskola történetét kutatva irattárunkban nagyon sok régi iratot találtunk, csodálatosan szép írással készített anyakönyveket, osztálynaplókat, különböző feljegyzésekkel, de nagyon érdekes adatok birtokába jutottunk a plébániáról kapott eredeti dokumentumokból is. Ezeket rendszerezve képet kaptunk a felsőgallai iskola alapításáról, építéséről, az oktatásügy fejlődéséről.

Minden iskola élete, története szorosan összekapcsolódik annak a településnek az életével, lakóival, ahol működik. Így van ez a mi esetünkben is. A régi iratok német nyelvezete, tanulóink német eredetű családnevei azt mutatják, hogy öreg iskolánk falai között tanulta meg a betűvetés, az olvasás és számolás tudományát a falu lakóinak több nemzedéke, nagyapáktól a kisunokáig egyaránt.

Felsőgallát 1733-tól kezdi Eszterházy József gróf betelepíteni. Az első telepések a würzburgi püspökség területéről érkeztek. Ez a mai Bajorország északi részén lévő Franken. Tehát elsősorban és főként keleti frankok, akikhez később csatlakoztak néhányan Strassburg környékéről, Elzászból. 1735-ben kerültek telepések Alsógallára és Somlóra.

A felsőgallai telepésekkel 1736-ban szerződést kötött a gróf; 4 évi robotmentességet kaptak, ez alatt az idő alatt kellett a házaikat felépíteni. Ma is ismert neveket fedezhetünk fel az akkori családnevek között, mint például Frantz, Darmstädter, Finkk, Schusztter, Lobenwein és így tovább. Az iskolaépületről, ami akkoriban a tanító háza volt, először az 1771. évi vizitáció emlékezik meg 243 évvel ezelőtt. Azt írja:

„A tanító háza, melyet nyers téglából építettek és szalmával fedtek, áll két szobából, egy konyhából, egy kamrából, egy pincéből és egy istállóból. Ezt a házat a hívek építették saját költségükön, ők is tartoznak karbantartani...”

Az 1812. évi vizitáció ezt a siralmas állapotot rögzíti:

„A tanító – Huber Simon – a gyerekek tanításában nagyon szorgalmas. Van hozzá külön szobája is, de ez nemcsak túl kicsi a gyermekek számához képest, hanem azonfelül összeomlással fenyeget.

1822-ben újjáépítik a tanítóházat.

1877. január 20-án megalakul a katolikus iskolaszék.

Telnek az évek és 1880. február 24-én a már régóta gyászos képet mutató iskolaépület összedőlt. A korabeli jegyzőkönyvben ezt olvashatják:

„Macher Sebő néptanító előadja, hogy az iskola fala folyó hó 24-én délelőtt ½ 11 órakor, midőn az iskolás gyerekek még az iskolában voltak, kezdtek az iskola keleti oldaláról egyes tégladarabok lehulladozni, mely jelekből rosszat sejtve a gyermekeket haza küldé, s csakugyan, másnapra az egész iskola fala bedőlt.”

„A tanító a 157 mindennapos iskolás gyermeket maga tanítá zsúfolásig összeszorítva egy tanterembe, miután több tanító és tanterem nincs.”

Még ebben az évben új iskola építtetett, amelyet 1880. október 4-én áldott meg Winkler Ferenc plébános. Építés közben sok álmatlan éjszakája volt, mert a nép nem akart a törvény szerinti iskolaépület építéséhez hozzáfogni.

Ekkor épült tehát az öreg épület földszinti része, az emeletet 1904-ben húzták rá. 1928 ismét fontos dátum, mert ekkor építették az új épületet. A római katolikus Szent Imre elemi népiskolának – így hívták ugyanis eredetileg – az 1938 – as adatok szerint 350 mindennapi tanulója volt.

Az iskola sokat változott az elmúlt évtizedekben. A tantermeket parkettázták, vizes-blokkot és öltözőket építettek az „öreg” épülethez (1970-71-ben), 1977-ben elkészült – főleg társadalmi munkában – a kézilabda pálya. Felújításra került 1983-84-ben mindkét épület villanyhálózata, az osztálytermekbe korszerű fénycsőes világítást szereltek. 1987. február 14-én beindult a központi fűtés mindkét épületben és az óvodában. Ez nagyon nagy minőségi javulást jelentett az iskola életében. A szemes kazánok 1995. decemberig üzemeltek, amikor ugyanis a felsőgallai gázprogram keretében gázfűtésre tértünk át.

Időközben a régi főzőkonyha helyén (1984-ben) tálalókonyhát és ebédlőt alakítottunk ki, az iskola udvari részéhez szélfogó épült.

1985-ben az életveszélyessé vált régi szolgálati lakásokat lebontották, ezeknek a helyére épült az új tornaterem.

1992. május 1-je ismét jelentős dátum: felavattuk a tornatermet a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel és ezen felül két új osztályteremmel is gyarapodott iskolánk.

Mindkét épület tetőszerkezetét felújították, külsőleg újra vakolták.

Jelenleg kényelmes és korszerű feltételek között dolgozhatunk, annak ellenére, hogy az öreg épületek állandó karbantartásra, felújításra szorulnak valamely területen.

Nagyon sokat változtatott mindkét épület belső rendezettségén, hogy sikerült az elkopott, eltöredezett, sőt lyukassá vált járólapokat márványlapokra kicseréltetni.

Megtörtént a tantermekben a parketták újbóli csiszolása, lakkozása.

Szülők segítségével sikerült az elmúlt három évben az osztálytermeket és a folyosókat kifestetni, az ablakokat mindkét épületben mázoltatni.

A régi széntároló felújítása megtörtént, technika műhelyt alakítottunk ki benne.

2003 – 2004-ben szülői és képviselői támogatással felújítottuk mindkét iskolában a vizesblokkokat.

2003-ban kialakítottuk az orvosi szobát.

Modern, új berendezésekkel, valamint alapítványi segítséggel nyelvi labort vásároltunk csaknem egymillió forint értékben.

2004 és 2007 között rengeteg modern technikai eszközzel gyarapodott iskolánk; az eszközök között többek között projektorok, kamera, laptopok szerepelnek. Az időközben hozzánk került gazdasági egység is a lehető legmodernebb technikai eszközökkel van felszerelve.

Az iskola lábazatát 2006-ban felújították, új, korszerű kazánt helyeztünk üzembe, a világítás – korszerűsítés keretében lecserélték a lámpatesteket.

2008 nyarán fenntartói és képviselői támogatásból megtörtént az alsós épületrész nyílászáróinak a cseréje.

2013 nyarán megvalósult az iskola felső tagozatos épületrészének a teljes nyílászáró-cseréje, illetve a felsős iskolaudvar felújítása. Ebben az évben az iskolában napkollektorokat is felszereltek.

A 2015 nyarán megvalósult az iskola teljes tetőszerkezetének a felújítása.

2016-ban lezajlott az iskola új fűtési rendszerének a tervezése, a kivitelezési munkálatok sajnos csúsztak. Az elektromos hálózat felújításának a terveit iskolánk elkészíttette saját költségére.

2019-ben megtörtént az iskola teljes energetikai felújítása. A beruházás teljes költsége kb. 113 millió forint lett volna, de sajnos az építőanyag árak emelkedése miatt kb. 250 millió forintra emelkedtek.

Elkészült az épület külső szigetelése, a fűdémszigetelés, a lapostetők szigetelése, a teljes fűtési rendszer cseréje, a fűtőtestek, a csővezetékek és a kazán cseréjével, elkészült a villamoshálózat, az internethálózat, a riasztórendszer, az iskolarádió hálózatának felújítása, a tornaterem nyílászáróinak cseréje és motorizálása, valamint az akadálymentes mosdó is.

Az iskola a költségek egy jelentős részét saját költségvetéséből és a kapott minisztériumi kiegészítő támogatásból finanszírozta több mint 33 millió forint értékben. A legjelentősebb tételek a három épületrész teljes festési munkáinak költsége és a belső nyílászárók cseréje voltak.

Az ünnepélyes projektátadó csak 2020. február 5-én került sor.

2020-ban elkészült a két új süttői márvány bejáratú lépcső és az utcai kapuk és a felső tagozatos udvar kerítésének cseréje is. Szép kovácsoltvas kapukat és kerítést csináltattunk.

A sportlehetőségek területén jelentős javulást eredményezett, hogy 1999 őszén új burkolatot kapott a kézilabda és a röplabda pálya. További feladatunk volt az udvari

játszótér bővítése, a szabadtéri sportokhoz szükséges tornaszerek, sportszerek beszerzése.

Ezt a feladatot a diákönkormányzat segítségével megoldottuk. Új játszótéri berendezéseket vásároltunk és egy kerti pavilonnal gyarapodott iskolánk, amely jó feltételeket biztosít a napközis tanulók számára az udvari játékokhoz, ill. egyes tanórák szabadban történő megtartására is alkalmas.

Az azóta eltelt időben a játszótéri játékok egy része megrongálódott, elhasználódott, balesetveszélyessé vált, ezért kénytelenek voltunk leszerelni ezeket, a kerti pavilont is el kellett bontanunk, mert balesetveszélyessé vált.

2020 nyarán új pavilon beszerzésére került sor, ehhez új berendezést is vásároltunk, illetve két további kerti házikót vásároltunk az udvarra. Megtörtént két udvari támfal megerősítése, illetve megépítése is. Az ősz folyamán az alsós udvar teljes kerítésének cseréjét is tervezzük.

Jelentős fejlesztés történt iskolánkban a számítástechnika területén. Pályázattal 11 db számítógépet kaptunk, önkormányzati segítséggel nyomtatót, szkennert, és önerőből, valamint alapítványunk támogatásával is sok gépet vásároltunk.

2004 tavaszán képviselői segítséggel felújítottuk a számítógép parkot, 11 új gépet vásároltunk.

Ahhoz, hogy minden évfolyamon két osztályt tudjunk indítani, 16 osztályteremre lenne szükség.

2010-ben a szülők –nevelők bál bevételéből és jelentős szülői támogatással kialakítottunk egy új tantermet az alsó tagozatos épületrészben.

2011 elején TIOP pályázat keretében 4 interaktív táblát és 16 számítógépet kapott az iskola, ezzel lehetővé vált a számítástechnika terem teljes számítógépparkjának cseréje is.

2016 januárjában 14 új számítógépet és 7 új monitort kapott az iskola egy országos pályázat keretében az akkori fenntartótól.

2016-ban a fenntartóváltás után 5 db, illetve 2019-ben az energetikai felújítás után további 3 db interaktív táblát vásároltunk, míg 2020-ban a számítástechnika terembe is került interaktív tábla. Ezekhez minden alkalommal aktív hangfalat és laptopot is vásároltunk, és egy zárható médiaszekrényt is csináltattunk.

2016-tól folyamatosan cseréljük a régi, elavult számítógépeket, laptopokat.

2020 nyarán 7 millió forint értékben vásároltunk minden pedagógusnak egy korszerű, minden igényt kielégítő laptopot személyes használatra.

A mindennapos testnevelés felmenő rendszerű bevezetésével a tornaterem kapacitása nem lesz elegendő a testnevelés órák ellátására. Ezt a problémát az elkövetkező években meg kell oldani.

Iskolánk tanulólétszáma stabil, ami a magas színvonalú nevelő-oktató munkának, a nemzetiségi nyelvoktatásnak, ill. az iskola tanulmányi eredményeinek tulajdonítható. Szeretnénk, ha felmenő rendszerben párhuzamos osztályokat indíthatnánk, így lehetőségünk lenne a bővített nyelvoktatás folyamatosságának biztosítására. Ehhez a jelenlegi 14 tanterem kevés. Iskolánk minimálisan **két tanteremmel, csoportbontásra alkalmas termekkel** való bővítése ezt a problémát megoldaná.

Az érvényben lévő taneszközyegyzék szerint okvetlenül szükséges lenne szaktantermeket, aulát létesíteni, de egyéb kiszolgáló helyiségek is hiányoznak.

Erre a megüresedett gondnoki lakás **elbontása és új épületszárny építése** lehetne a megoldás. **Az iskola ebédlője nagyon kicsi, egyszerre csak 45 tanuló tudja használni.** Régóta szükséges lenne a könyvtár önálló helyiségbe költöztetése (jelenleg egy osztályteremben van elhelyezve a könyvtári állományunk), ill. tankönyha kialakítására is lenne itt lehetőségünk. Iskolánk számítástechnika terme is átköltözhethet ebbe az épületrészbe. **Az első lépés a tervek elkészíttetése, reméljük, erre a közeli jövőben sor is kerülhet. Ezután pályázati és saját költségvetési forrásból történhet meg a beruházás.**

1.1.1. Fejlesztési feladatok

Működési feltételek területén:

- **Új épületszárny építése**
- A taneszköz-jegyzékben meghatározott kiszolgáló helyiségek kialakítása
- A két iskolaépület összekötése
- További szaktantermek kialakítása

Berendezések, felszerelések körében

- Tanulói székek, tanulóasztalok beszerzése, pótlása folyamatosan
- Újabb számítógépek, laptopok, projektorok beszerzése
- **Az interaktív rendszerek elhasználdott eszközeinek folyamatos cseréje**
- Az eszközjegyzékben foglaltak teljesítése

1.2. Személyi feltételek

A feljegyzések szerint a jogelőd iskolában az első tanító 1771-ben Huber Ferenc volt, aki a németországi Furbachból származott. Mivel a község lakói német nemzetiségűek voltak, az iskolában a magyar nyelv tanítását kellett szorgalmazni.

1896. június 11-én megyei küldöttség élén főispán Sárközy Aurél jelent meg, hogy megjutalmazza a két tanítót a magyar nyelv tanítása körül elért sikerért.

Berkovicz és Hasenfrantz tanító urak 58 illetve 20 Ft jutalmat kaptak.

Az idősebbek számára jól ismert nevek a század elejének tanítói: többek között Edelényi Kálmán, Klincsek Ferenc, Kisfaludy János, Schippert Ferenc, a fiatalabbak számára Gallai Rudi bácsi, Iványi Ferencné, Szlávik Lajosné neve cseng ismerősen, akik sok-sok éven át tanítottak iskolánkban.

A korabeli leírások, összegyűjtött fényképek tanúsága szerint sokat változott az iskola, sokat változott az oktatás az elmúlt 249 év alatt. Eltűntek az iskolából a mezítlásas gyerekek, eltűntek a pőfékelő kályhák, eltűnt a nádpálca. Megváltozott a tananyag, megváltoztak a módszerek és talán kicsit megfakult a tanítók tekintélye is. Igaz, hogy manapság egy tanítóra 20-25 gyerek jut, de mondhatjuk, hogy nincs könnyebb dolgunk, mint Macher Sebő tanító úrnak a 157 mindennapi iskolással volt, akiket együtt tanított:

A szakos ellátottság csak részben megoldott. Évek óta keresünk fizika, kémia, informatika szakos kollégákat. A napközis feladatok ellátása is csak nyugdíjas óraadó kollégákkal teljes. Mivel a tantestületben csak 1 férfi kolléga van, évről-évre adódik gondunk a gyed – gyes miatti távollétekből.

Német nemzetiségi iskola lévén az iskolavezetés a megfelelően képzett és megfelelő számú szakos nyelvtanár alkalmazására törekedett, sikerrel. Jelenleg 10 fő német szakos nyelvtanárunk van, ezen kívül 2 fő rendelkezik középfokú német nyelvvizsgával.

Így a nemzetiségi nyelv megfelelő szintű oktatásához a személyi feltételek biztosítottak.

Az iskolában, a legtöbb szaktárgyból egy-egy fő szakos tanárunk van. Fontos tehát, hogy a kollégák rendszeresen részt vegyenek szakmai továbbképzéseken, konzultációkon, elkerülendő az elszigetelődést, lemaradást, információhiányt.

A tantestület részvétele a továbbképzéseken megfelelő, a 2016-os fenntartóváltás óta lehetőségünk nyílt a továbbképzéseken való részvétel nagyobb arányú támogatására., illetve helyben is szervezünk a tantestületnek továbbképzéseket.

A tantestület legtöbb tagja rendelkezik a szükséges végzettséggel, amely feljogosítja a szakos képzésben való részvételre.

Fontos lenne a kompetencia alapú oktatásra felkészítő továbbképzések és a differenciált oktatási formákat bemutató képzések számának növelése, illetve a fejlesztő és gyógypedagógiai képzéseken való részvétel.

Az iskolavezetés a továbbiakban is támogatni kívánja a kollégák olyan irányú továbbtanulását, képzését, amely az iskola oktató-nevelő munkájának fejlődését, előbbre haladását szolgálja.

Kis közösségről van szó, kialakult az egymás megbecsülésén és a korrektségen alapuló nevelőtestület. A munkához való viszony, a munkafegyelem jó.

Szükségszerű és elvárható, hogy a feladatvállalás – és a kötelességteljesítés, kötelességtudat összhangja megvalósuljon.

Iskolánkban 2013. szeptember 1-től 8 munkaközösség működik. Ezek a következők: német, alsós, felsős, magyar, matematika-informatika, természettudományos, testnevelés, napközi-tanulószoa. A kollégák továbbképzésében ezek és vezetőik is elengedhetetlenül fontos szerepet kapnak.

1.2.1. A tantestület szakos összetétele

1.	intézményvezető	magyar – német német-nemzetiséginémet-tanár tantervi szakértő német nyelv és irodalom közokt. vezető	mesterpedagógus
2.	intézményvez. hely.	testnevelés közokt. vezető	
3.	intézményvez. hely.	földrajz-rajz, közokt. vezető	mesterpedagógus
4.	tanító	tanító – német nemz-i tanító német nemzetiségi táncoktató	
5.	tanár	mérnök-tanár – okleveles némettanár, német nemz-i kiegészítés	
6.	tanár	mérnök-tanár – német nemz-i tanító	
7.	tanító	pedagógiai asszisztens, tanító hallgató	tartós beteg
8.	tanító	tanító – német műveltségter., német nemz-i tanító	
9.	tanító	tanító – rajz szakkollégium	
10.	tanár	magyar-német, német nemzetiségi táncoktató	GYES
11.	tanító	tanító – vizuális kultúra műveltségter. matematika műveltségter. hallgató	gyakornok
12.	tanító	tanító – művelődésszervező műveltségter., ember- és társadalom műveltségter., könyvtári assziszt.	
13.	tanár	magyar-ének, drámapedagógus	
14.	tanító	tanító – informatika műveltségterület	GYES
rész munkaidős			
15.	tanár	német – biológia német-nemzetiséginémet-tanár	
16.	tanító	tanító – német nemz-i tanító, hittanár	
17.	tanár	testnevelés – biológia, gyógytestnevelés	
18.	tanár	földrajz-rajz	
19.	tanár	német-országi, német-nemzetiséginémet-tanár	
20.	tanító	tanító, gyógypedagógus	
21.	tanító	utolsó éves felsőoktatási hallgató	gyakornok
22.	tanító	tanító, német nyelv és irodalom szakos bölcsész és tanár, hitoktató	
23.	tanár	történelem-magyar, erkölcsstan, etika	
24.	tanár	matematika-országi	
25.	tanító	tanító – közművelődés szakkollégium	

26. tanító
27. tanító

tanító – rajz műveltségterület
tanító, közművelődés szakkollégium,
differentiál és fejlesztő pedagógus

GYES

1.2.2. Az iskola elképzelései a pedagógusok önképzését, továbbképzését illetően

A tantestület minden tagjának feladata, hogy

- szakmai – pedagógiai ismereteit szinten tartsa, megújítsa,
- folyamatosan megismerkedjen azokkal az új módszerekkel, technikákkal, amelyek az iskolában, az oktatásban alkalmazhatók,
- ismerjék meg a számítógép, az interaktív tábla működését és alkalmazásának lehetőségeit,
- megfelelő szintű német nyelvtudásra tegyenek szert, szerezzenek képesítést a két tannyelven oktatandó tárgyak tanítására
- törekedni kell a tantárgyak tanítására előírt képzettségek meglétére
- törekedni kell a kompetencia alapú oktatásra, a differenciált tanulási módszerek minél szélesebb körű bevezetésére, alkalmazására

A továbbképzések alapelvei:

- A továbbképzés célja, hogy a tantestület tagjai szakmai, pedagógiai ismereteiket szinten tartsák, illetve olyan új ismeretekre tegyenek szert, amelyekkel képesek lesznek a tanítási folyamat korszerűsítésére, az új technikák alkalmazására.
- A beiskolázásoknál meg kell vizsgálnunk, hogy milyen törvényi kötelezettségeinknek kell eleget tenni a pedagógusok képesítési követelményeire vonatkozóan (pl. erkölcsan, mindennapos testnevelés, stb.).
- A továbbképzések támogatásánál, a beiskolázási terv elkészítésénél mindenkor az iskola pedagógiai programjával összhangban lévő, az iskola, a tanulóközösség érdekeit legjobban figyelembe vevő továbbképzéseket kell előnyben részesíteni.
- Minden esetben össze kell hangolni az iskola érdekeit és a pedagógusok érdeklődését.
- Iskolánk jellegét tekintve elengedhetetlen, hogy a német nemzetiségi nyelv tanításának tárgyi feltételei biztosítottak legyenek, hogy a tantestület többsége tudja használni a német nyelvet. Ezért előnyben kell részesítenünk az e téren tovább tanulni szándékozók törekvéseit.
- Hangsúlyozottan törekedni kell arra, hogy a szaktárgyak német nyelven történő tanításának feltételei adottak legyenek.
- **Kiemelten támogatjuk a tanító végzettségű és megfelelő német nyelvtudással rendelkező kollégák esetén a kiegészítő német nemzetiségi végzettség megszerzését.**
- A tantestület tagjainak hosszú távú előrehaladása, perspektívája érdekében továbbra is támogatni kell a szakvizsga megszerzésére irányuló továbbképzéseket.
- **Kiemelten támogatjuk a hiányszakok elvégzését vagy ilyen kiegészítő képzést választó kollégák továbbképzéseit.**

- Fontos alapelv, hogy biztosítani kell a már megkezdett továbbképzések befejezéséhez szükséges anyagi háttérrel, az iskola pénzügyi lehetőségeinek figyelembe vételével.
- Törekedni kell arra, hogy a tantestület minden tagja képes legyen napi munkájában alkalmazni a modern számítástechnikai eszközöket, ezért támogatni kell az ilyen irányú továbbképzéseket. Pl.: interaktív tábla, stb.
- Fokozottabban kell figyelni a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink fejlesztésére, ezért a fejlesztő pedagógus továbbképzési irányokat kell hangsúlyozni.

Minden tanév március 15-ig elkészítjük a következő év beiskolázási, továbbtanulási tervét. Ennek elkészítésekor az egyenletes teherelosztásra törekszünk, fontos ugyanis, hogy az iskolai nevelő-oktató munka az esetleges hiányzások miatt ne sérüljön.

1.3. Tanulói összetétel

Az iskola jelenlegi tanulólétszáma **268 fő**, az elmúlt évekre visszatekintve stagnálónak mondható. Ez az iskola szempontjából kedvező, hiszen Tatabányán a gyermeklétszám folyamatosan, több ezer fővel csökkent, ami miatt az önkormányzat különböző megmozgató intézkedések bevezetésére kényszerült.

Német nemzetiségi nyelvet oktató iskola vagyunk, öt évfolyamon bővített nyelvoktató osztályaink is vannak.

A nemzetiségi nyelvoktatás 1956 után indult újra, eredményessége az utóbbi 20 évben jelentősen javult.

Eredményes oktató-nevelő munkánknak, nyelvoktatásunknak, az iskolában uralkodó gyermekcentrikus pedagógiai légkörnek köszönhetően jó a presztízsünk a városban, gyermekeinknek többsége alsó- és felsőgallai, de jelentős a város más körzeteiből hozzánk érkező tanulók száma is. Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy ez a színvonal, jó hírünk megmaradjon, hogy elkerüljük a továbbiakban is a beiskolázási gondokat.

Tanulóink többsége jó családi háttérrel rendelkezik, ez nyilvánvalóan tükröződik iskolai teljesítményükön, magatartásukon. Sajnos az utóbbi években megnőtt nálunk is a hátrányos helyzetű tanulók száma, vannak, akiket egy szülő nevel, akiknek szülei munkanélküliek.

Beiskolázási eredményeink nagyon jók, szinte teljes mértékben az első helyre megjelölt közép fokú tanintézetbe veszik fel diákjainkat. Magas a gimnáziumban (nemzetiségi gimnáziumban is) továbbtanulók száma.

2. Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai

A cél gyűjtőlencsége mindannak, amit a nevelés körében végzünk. Ez szabja meg nevelésünk tartalmát, jellegét, módszereit.

A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskolát tevékenysége során az alábbi **alapelvek** vezérlnek:

- minden tanuló szeressen iskolába járni,
- a tanulók legyenek motiváltak a tanulásra,
- minden tanuló ízlelje meg a sikert társai, szülei, nevelői körében, túl a tantervi követelményeken, a képességek minél szélesebb körében,
- a tanulók a siker esélyével készüljenek fel életpályájukra. Minden gyermeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát, s a modern világ számára oly fontos tulajdonságokkal rendelkezve egészséges és képzett felnőtté válhasson, aki hisz és bízik önmagában, energikus, felelősséget érez környezete és embertársai iránt.

2.1. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti és nemzetiségi értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

2.2. Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

2.2.1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

2.2.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

2.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

2.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

2.2.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

2.2.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

2.2.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális

érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

2.2.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

2.2.9. Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

2.2.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

2.2.11. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

2.2.12. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2.3. A kulcskompetenciák

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területre sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák-

3. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot - a tanuló szükségleteinek megfelelően - közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

3.1. Az eredményes tanulás segítésének elvei

3.1.1. Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata - a közös célt szem előtt tartva - a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszédén alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témnapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

3.1.2. Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételevel egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

3.1.3. Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett

értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik.

Az iskola pedagógiai programjában egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának - beleértve az osztályozást is - szempontjait, az ehhez kapcsolódó eljárásokat. A nyilvánosságra hozatal időpontját úgy kell megválasztani, hogy a tanulók és a szülők, gondviselők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerhessék azokat. A mérésekkel és az értékeléssel kapcsolatos feladatokat, adminisztratív tevékenységeket, továbbá a tanulók és a szülők, gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályokat is meg kell jeleníteni az intézmény pedagógiai programjában.

4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban olyan nevelő-oktató munkát kell folytatnunk, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban.

Figyelembe kell vennünk, hogy az oktatás, nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Céljainkat csak a tanítási órán és az azon kívül végbemenő pedagógiai tevékenység szerves egységében valósíthatjuk meg. A kettőt együttesen, egységben kell terveznünk, hiszen az utóbbi folytatja, elmélyíti, kiegészíti az előbbi nevelő hatását.

Törekszünk arra, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minél szélesebb körben legyenek részesei és haszonélvezői ennek a pedagógiai célkitűzésnek.

Milyen elveket kívánunk követni, közvetíteni tanulóink személyiségének fejlesztése érdekében?

Nemcsak egyéni, hanem társadalmi szempontból is fontos az, hogy **egy** társadalmat alkotó emberek testi-lelki egészségben, jólétben élve teljesítsék ki életfeladataikat a **közösség és saját egyéni életük** szolgálatában.

A testi-lelki egészséget alapvetően akkor élvezhetjük, ha szorongásoktól, félelmektől mentesen, belső rendezettséggel és egyéni szabadsággal, megelégedéssel élhetjük az életet.

Fontos tehát annak tudatosítása, hogy

- törekednünk kell életünket **tartalmasan, lehetőleg örömteli élményekkel, sikeresen, boldogan élni,**
- fontos, hogy **ki tudjuk alakítani saját, egyéni életcéljainkat,** melyekben egyéniségünk, személyiségünk kiteljesedhet, s meg tudjuk találni a világban való létezésünk értelmét.
- ahhoz, hogy életünket jobbra tegyük, élményeinket kell jobbra tennünk. Az örömteli, kellemes élmények döntő többségbe kell, hogy kerüljenek a

negatív élményekkel szemben, hogy tudatunk harmóniája és rendezettsége megmaradhasson.

- **meg kell tanulnunk, tanítanunk, hogyan építsük be az örömet mindennapi életünkbe**

A gyermekek személyiségének fejlesztésében nagy jelentősége van a legfőbb örömteli tevékenységnek, a játéknak. A **problémamegoldó** ember játékos ember.

A játék szoros kapcsolatban áll a **kreativitással**. Az örömmel végzett, sok-sok reménykedéssel, kísérletezéssel, próbálkozással teli **munka is tekinthető játéknak**.

A játékra képes ember **tudata kontrollálására** is képes. Nem fog függeni a külső világ általi esetleges feltételektől, hanem függetleníteni tudja magát környezetétől, értelmet lel saját gondolatai világában.

A **belső motiváció** megléte kulcstényező a **lelki egészség** szempontjából. A játszani képes, **felfedező** és **alkotó** embernek, vagyis az **autonóm és önálló személyiségnek** nincs szüksége arra, hogy külső ingerek, tévé, drogok stb. segítségével rendezze egyéniségét.

A stabil, erős személyiség legfőbb ismérve a **stresszel való megbirkózás képessége**.

A leginkább csodált tulajdonságok közé tartozik a **nehézségek leküzdésére való képesség és a bátorság**.

A belső erő és tartás kifejlődése több tényező függvénye lehet:

- rendkívül fontos a **biztonságos háttér, a szerető, óvó és támogató család,**
- az intézményes keretek között folyó **bátorító nevelés pozitív hatása.**

A személyiségfejlesztés színterei:

- az iskola összetett szervezetű, bonyolult, sok nevelési tényezőt magában foglaló intézmény. Ezért mindenekelőtt az iskolán belül van szükség az együttes, egységes nevelői ráhatások megszervezésére, amelynek alapja a tantestület pedagógiai egysége.
- sajátos szerepe van a napközi otthonnak, amelyeknek a feladata az oktató-nevelő munka elmélyítése mellett sok esetben a családi nevelés kiegészítése is
- a DÖK-nek nagyon fontos feladata van a közösségi nevelésben, az öngazgatási képesség fejlesztésében, az öznevelés feladatainak megoldásában, a jogok és kötelességek gyakorlásának elsajátításában
- a családok és az iskola együttműködése
- az iskola pedagógiai tevékenységének szélesítéséhez az iskola nyitottságára van szükség
- tudatos pályaorientációs munkát kell folytatnunk, segítve ezzel tanulóink pályaválasztását, külön figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóakra, illetve a tanulási zavarokkal és nehézségekkel küzdő tanulóakra
- szoros együttműködést kell kialakítanunk a közművelődési intézményekkel, szerveznünk kell tanulóink számára színház, - mozi, - múzeumlátogatásokat
- szorgalmaznunk kell a könyvtár használatát, a rendszeres olvasást

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés színterei:

- az osztályközösségek
- a napközi otthon
- a diákönkormányzat

5.1. Feladataink az osztályközösségek kialakítása, fejlesztése területén

- a gyermekközösség életének, sokirányú tevékenységének fejlesztése
- a tanulók önkormányzó képességének kibontakoztatása
- az osztályközösség iskolán belüli és külső kapcsolatainak létrehozása, erősítése
- az osztályfőnökök törekedjenek arra, hogy a gyerekek minél nagyobb számban létesítsenek kapcsolatot német partneriskolánk tanulóival
- nevelés a társak iránti érdeklődésre, helyes megítélésükre, a tanulók társas kapcsolatainak gazdagítása
- a gyerekek önismeretének fejlesztése, önnevelésének irányítása, eszményképük kialakulásának elősegítése
- ösztönzés és útmutatás az egyéni érdeklődés, képességek, hajlamok fejlesztésére
- az egyén és a közösség helyes viszonyának formálása, a tanulók magatartását befolyásoló pozitív közvélemény alakítása, felkészítés a társadalom életében való cselekvő részvételre
- előkészítés a helyes családi életre
- a magánélet és a közélet érdekeinek egyeztetésére való nevelés
- a tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt, becsüljék meg ezeket
- törekszünk arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését, befogadását, és közösségi kultúrájuk kialakítását támogassuk.

Az osztályközösség kialakításában nagy szerepe van az osztályfőnöki óráknak.

Az osztályfőnöki munkatervet összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekközösség fejlettségi szintjét, érdeklődési körét, teret kell biztosítani az aktuális feladatok, témák megbeszélésének, a rendszeres értékelésnek.

Folytatjuk jól bevált értékelési rendszerünket, amelynek alapján az osztályfőnökök pontozással értékelik a tanulók munkáját, majd havonta érdemjeggyel a magatartást és a szorgalmat. A magatartás és a szorgalom jegyek kialakításánál figyelembe vesszük az osztályban tanító szaktanárok véleményét, tapasztalatát. Ez nagymértékben megkönnyíti a félévi és év végi magatartás és szorgalom osztályzatok magállapítását.

Az osztályfőnökök rendszeresen figyelemmel kísérik a tanulók tanulmányi előrehaladását, havonta kiszámítják a tanulmányi átlagokat és értesítik a szülőket gyermekeik előre haladásáról.

Ahhoz, hogy tevékeny, önmagát szerevező osztályközösség alakulhasson ki, állandó és rendszeres közösségi programok szervezésére van szükség. Minden osztály havonta legalább egy osztályprogram szervezésére törekszik, ahol a gyerekek együtt lehetnek, a közös élmény összetartozást segítő erejével még szorosabbá válhatnak kapcsolataik.

Az osztályközösségeknek nyitottnak kell lenniük az iskola más közösségei iránt. Ezt a célt szolgálják a közös kirándulások, rendezvények, az alsó tagozatos osztályokkal kialakított testvérosztály kapcsolat.

Évente két alkalommal iskolagyűlést tartunk, ahol az osztályfőnökök és a tanulók közösen kialakított véleménye alapján az intézményvezető értékeli az osztályközösségek és a tanulók munkáját, értékeli az eltelt időszak osztály- és iskolai szintű programjait, valamint ismerteti a következő időszak feladatait.

Az osztályközösségek kialakításában jelentős szerepet vállalnak a szülők, az osztályok szülői munkaközössége. Segítik az osztályfőnököket az osztályprogramok megszervezésében, lebonyolításában. Az osztályfőnökök lehetőséget biztosítanak a szülők számára az iskola munkájáról való tájékozódásra, a tanulmányi kirándulásokon való részvételre.

5.2. A napközi otthon és a tanulószoba működéséről

- Biztosítjuk minden tanulónk számára a napköziben, ill. tanulószobán való tanulás lehetőségét
- kialakítjuk a napközis és tanulószobai csoportok felelősi és értékelési rendszerét
- megteremtjük az eredményes tanulás feltételeit
- feladatunk a tanulás motívumainak fejlesztése, a helyes, gazdaságos tanulási módszerek elsajátíttatása
- a szabadidő hasznos eltöltése, különböző tevékenységi formák, munkafolyamatok megismertetése, gyakoroltatása
- az egészséges életre, a tiszta, rendezett környezet megteremtésére, a kultúrált étkezésre való szoktatás
- a tanítási órán kívüli játék-, sport-, kulturális tevékenység megszervezése
- az egyént fejlesztő és a közösséget erősítő szabadidő hasznos eltöltésére nevelés
- külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra, illetve az SNI és a BTM-es gyerekekre
- a napközis tanítóknak és a tanulószobán dolgozó tanároknak szoros kapcsolatot kell tartani az osztálytanítókkal, osztályfőnökökkel és a szaktanárokkal az egységes nevelési eljárások, követelményrendszer kialakítása és alkalmazása érdekében

5.3. A diákönkormányzat működési rendje, működésének tartalmi lényege

1. Az iskolai diákönkormányzat működésének célja a gyerekeknek a demokrácia megélésére nevelése, a demokrácia gyakorlása.
Ennek során a gyerekek érezzék át, hogy iskolai életük alakítói, befolyásolói lehetnek.
A demokrácia minden iskolai tevékenységükben valamilyen formában érvényesüljön.
 - legyenek tisztában jogaikkal,
 - dönthessenek, választhassanak,
 - szervezzék, értékeljék iskolai munkájukat, programjaikat,
 - véleményük, javaslataik jussanak érvényre.

2. A diákönkormányzat alapvető működési színtere az osztályközösség. Az osztályközösség legmagasabb szintű fóruma az osztálygyűlés.
Az osztálygyűlések során a gyerekek tanulják meg véleményüket megfogalmazni, előadni. Tanuljanak meg érvelni, vitatkozni. Ismerkedjenek meg a választás, a szavazás, a döntéshozatal jelentőségével, szabályaival. Az osztálygyűlésen legyen jelen az osztályfőnök.

3. A diákönkormányzat legmagasabb szintű fóruma az iskolagyűlés.
Feladatai:
 - az eltelt időszak eseményeinek, eredményeinek ismertetése, értékelése (tanulmányi munka, magatartás, iskolai programok stb.)
 - dicsérek, elmarasztalások bejelentése
 - ötletek, javaslatok, hozzászólások stb.
 - az előttünk álló programok, feladatok megismertetése.
 Az iskolagyűlés lebonyolítása történhet iskolarádióon keresztül kéthavonként, de legalább kétszer a tanévben az iskola tornatermében gyűlnek össze iskolánk diákjai. (január-február, május-június)

4. A diákönkormányzat legfőbb szerve a diáktanács. Tagjait az osztálygyűlés delegálja.
Tagjai:
 - DÖK-segítő pedagógus
 - diákelnök
 - osztályonként 2-3 tanulóFeladatai:
 - az iskolaközösség előtt álló programok, feladatok megszervezése, előkészítése, levezetése, értékelése.
 A diáktanács legalább kétszer egy évben tart összejövetelt.

5. A pedagógusok feladatai a diákönkormányzat munkájának megvalósításában:
Az osztályfőnök aktívan részt vesz a programok megvalósításában. Ötletekkel, szervezési segítséggel, de a gyerekek önállóságát figyelembe véve segíti a diákönkormányzat munkáját.

Nagyon fontos szempont már évek óta, hogy a gyerekek számára hasznos, kulturált és maradandó élményt nyújtó programok szülessenek, minden kapcsolódjék valami konkrét célhoz, ne legyenek légből kapott összejövetelek, rendezvények.

A környezetvédelem fontos gerince a diákönkormányzat munkatervének.

Minden tanévben két alkalommal szervezünk tanítás nélküli munkanapon hulladékgyűjtést, amelyek a kerület számára jelentős segítséget jelentenek, a diákönkormányzat „pénztárcáját” pedig gyarapítják, nem beszélve a gyerekek abbéli szemléletének alakításáról, hogy a környezetünkben felgyülemelő szemét milyen sokféle módon hasznosítható.

Minden évben sor kerül egy tavaszi és egy őszi iskola környéki takarítási napra is.

A környezetvédelem fontosságának erősítését szolgálhatják az évente periódikusan ismétlődő programok:

- tavaszi és őszi udvartakarítás, növénytelepítések és azok folyamatos gondozása (cserjék, fák, virágládák)
- az iskola épületének, tisztaságának védelme, havi értékelések a tanulók által (osztályok, közös helyiségek) ellenőrzése!
- szelektív szemétgyűjtésre szoktatás
- hulladékgyűjtés 2-szer évente
- folyamatos elemgyűjtés, kupakgyűjtés

Az egészséges „életmód – tanulás” fontos feladat.

Színterei:

- iskolai gyalogtúrák (őszi, tavaszi, téli)
- vetélkedők
- tanár – diák – szülő sportdélután
- nyári táborok

Saláta címmel többször rendeztünk az egészséges életmódot tanuló játékos versengést az osztályaink között.

Témáink voltak például:

- egészséges táplálkozás
- természetes anyagok a mindennapi életünkben
- nemzeti parkjaink
- szelektív hulladékgyűjtés stb.

Sok meghívott vendég és szakember segítette a vetélkedők sikerét. A rendszeres gyalogtúrák kora ősztől késő tavaszig segítik annak a szemléletnek a kialakítását, hogy gyerekeink igényeljék a természettel való szoros kapcsolat. Természetes legyen számukra az őket körülvevő természeti környezet megismerése, védelme.

A szülők bevonása a programokba nagyon fontos. Igyekszünk minden rendezvényen nyitottak lenni feléjük, ill. a kerület lakosai felé.

Pl. családi sportversenyek, házi koncert, amelyet az iskolánk tanulói adnak, játékonysági hangverseny, karácsonyi ünnepség stb.

5.4. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

a) Hagyományőrző tevékenységek

- Fontos feladat az iskola névadójának, Széchenyi István emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés március hónapban a Széchenyi-hét keretében.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: október 23-a, március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Minden tanév folyamán iskolarádióon vagy osztályszinten megemlékezést tartunk október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján és a nemzeti összetartozás napján.

b) Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselője, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti. Az 5 tanítás nélküli munkanap közül egynek a felhasználásáról a diákönkormányzat dönt.

c) Diákétkeztetés. A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

d) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- ◆ Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk.
- ◆ A 7-8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére tanulóink részére középiskolai előkészítő órákat tartunk magyar és matematika tantárgyakból.

- ◆ További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

- e) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja mindennapos testnevelést, a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- f) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- g) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Iskolánk megyei német nemzetiségi szépolvasási versenyt szervez az őszi folyamán, tavasszal megyei német nemzetiségi tanulmányi versenyt szervez 3-4., 5-6. vagy 7-8. osztályos tanulóknak.

A város felső tagozatos általános iskolás tanulói számára műveltségi vetélkedőt szervezünk.

- h) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, hagyományápolás, várostörténet, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A

hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

- i) **Tanulmányi, osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek.

Javaslatok az alsó tagozatos kirándulásokra:

- 1. osztály: Tata
- 2. osztály: Budapest barlang, Budakeszi Vadaspark
- 3. osztály: Esztergom-Visegrád
- 4. osztály: Nagycenk (Széchenyi hagyományok miatt!) Fertőd
Majk – Székesfehérvár

Felső tagozat:

- 5. osztály: Kecskemét és környéke,
Győr – Pannonhalma,
Szentendre, Komáromi erőd
- 6. osztály: Eger – Miskolc,
Zirc – Veszprém
- 7. osztály: Pécs és környéke,
Gödöllő – Vácraátót
- 8. osztály: Szeged – Ópusztaszer,
Kőszeg – Szombathely,
Balatonfelvidék (Tapolca, Sümeg)

Javasolt, hogy felső tagozatban évfolyamonként egy-egy egynapos kirándulást szervezzünk Budapest nevezetességeinek megismerésére, a tantárgyi koncentrációkat figyelembe véve.

- Például: Közlekedési Múzeum, Vidámpark (5.o. technika)
Hadtörténeti Múzeum – Vár – Állatkert (6.o. biológia)
Budai hegyek
Szépművészeti Múzeum, Nemzeti Galéria,
Nemzeti Múzeum
Népstadion, Komjádi Uszoda, Margit-sziget
Színház, Zeneakadémia, Planetárium

1. és 5. osztályban az osztályfőnök készítsen három, illetve négy évre szóló kirándulási tervet, amelyet az intézményvezető jóváhagyása után az osztályfőnöki foglalkozási tervhez kell csatolni.

- j) **Erdei iskolák, táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások.

Iskolánk német nemzetiségi tábort szervez a nemzetiségi oktatás tanórán kívüli támogatására.

- k) **Testvériskolai kapcsolat.** Iskolánk 1999 óta ápol testvériskolai kapcsolatot a németországi aalen-fachsenfeldi iskolával, amelyhez 2011-ben az aalen-wasserallfingeni Karl-Kessler-Realschule is csatlakozott. A partnerkapcsolat keretében minden évben 15-16 diákunk és kísérő tanáraik utaznak Aalenbe, néhány hét múlva pedig a német gyerekeket és tanáraikat fogadjuk iskolánkban. A gyerekek családoknál vannak elhelyezve, és mindkét iskolában részt vesznek a tanításon.
- l) **Múzeumi, színházi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes.
- m) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- n) **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- o) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

- p) **Hit- és vallásoktatás.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

5.4. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - osztályozó vizsga,
 - szintfelmérő vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga.
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Szintfelmérő vizsgát kell tennie német nyelvből azon tanulóknak, akik az iskolába való felvételüket kérik, abban az esetben, ha korábban nem nemzetiségi iskolában végezték tanulmányaikat, illetve ha heti 5-nél kevesebb órában tanulták a német nyelvet. Ez alól kivételt jelent, ha a tanuló felvételét az első osztályba kéri.
4. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
5. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
6. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
7. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor)
 közölni kell.

8. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:
A követelmények elfogadásáról a nevelőtestület dönt.
9. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német hon- és népismeret		SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német hon-és népismeret		SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI

Vizuális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

6.1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felöli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

6.2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.

- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

6.3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

6.4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási

és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.

- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

6.5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

6.6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

6.7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.

- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

6.8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

6.9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

6.10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

6.11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

6.12. Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeken.

6.13. Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

6.14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

6.15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanuló, a szülő és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanuló, a szülő és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknél.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

7. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

7.1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanuló személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulóira.
- Megismeri a tanuló családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanuló szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart, együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülő és tanuló iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanuló szüleit december 15. és április 15. előtt írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.

- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki munkaterv szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.

- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

7.2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

7.3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók

- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
- A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
- Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
- A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
- Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
- Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiú-lányok aránya, új tanulók, távozók).

- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

7.4. Az osztályfőnöki órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.

- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés október 6-ról, a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

8. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, átvételének elvei

Az iskola a nemzetiségi oktatásra való tekintettel a város egész területéről fogad tanulókat.

- a) Iskolánkban minden osztály német nemzetiségi program szerint tanul, ezért csak olyan tanulókat tudunk felvenni, akiknek a szülei kérik a nemzetiségi oktatást, és vállalják a nemzetiségi oktatással járó többletfeladatokat, erről a beíratkozáskor nyilatkozatot tesznek.
- b) Az iskola beiskolázási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
- c) Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatainak átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett osztályfőnök véleményét.
- d) Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz az első osztályba.

- e) Iskolánk nemzetiségi iskola, ezért a felvételnél előnyt élveznek a körzeti tanulókkal szemben is azok a tanulók, akiknek a szülei a német nemzetiséghez tartozónak vallják magukat, és erről a beiratkozáskor nyilatkozatot tesznek.
- f) Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- g) Az első évfolyamra történő beiratkozáskor be kell mutatni:
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
 - a szülő személyi igazolványát
 - a gyermek lakcímkártyáját
 - a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvoda volt)
 - a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvoda, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta)
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

Az óvoda és iskola közötti átmenetet elősegítik:

- a bemutató foglalkozások, kölcsönös látogatások,
- nagycsoportos óvodások iskolalátogatása,
- tájékoztató szülői értekezlet a felvett tanulók szüleinek.

h) A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát
- a gyermek lakcímkártyáját
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által adott kiadott átjelentkezési lapot.

i) A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola Pedagógiai Programjában és Házi rendjében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tenni német nemzetiségi nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján - nem tanult. Ha a tanuló német nyelvből a szintfelmérőn nem teljesíti az adott évfolyam minimum követelményét, akkor az iskola a tanuló jelentkezését elutasíthatja, illetve felvételét a többi tantárgy tanulmányi eredményéhez kötheti. Amennyiben a tanuló valamely más tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az adott évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

9. Az iskola életét, a tehetség, a képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek

Az iskola oktató-nevelő munkája kötelező tanórai foglalkozásokból és tanórán kívüli, választható foglalkozásokból tevődik össze. Az utóbbiak körét, a tanulók elé tárt „választékot” úgy kell összeállítanunk, hogy azok egyaránt szolgálják a tehetség kibontakozását és a hátrányos helyzetből adódó lemaradások felszámolását.

Alapelvünk: **oktatómunkánk alapja a magas színvonalú tanórai munka, melynek kiegészítői lehetnek a tanórán kívüli foglalkozások.** A magas színvonalú tanórai munka semmivel sem váltható ki, ez az eredményesség első és legfontosabb színtere az iskolában. A legjobb esélye tehetsége kibontakoztatására annak a tanulónak van, aki az általános iskolai tanulmányai alatt magas színvonalú képzésben részesült, akinek a tanárai az elsőtől a nyolcadik osztályig mindent megtettek azért, hogy szellemileg, értelmileg, érzelmileg és testileg fejlett, jól képzett, kiegyensúlyozott emberekké váljanak.

9.1. A tehetség kibontakozását szolgáló tevékenységek

- Az iskolai tanulócsoporthoz meg szervezésénél messzemenően figyelembe kell venni a gyerekek képességeit, a szülők igényeit. Tehetségesebb tanulóinknak – ha erre igényük van és az iskolának lehetősége – a bővített nyelvoktatást javasoljuk. Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóakra, illetve az SNI és a BTM-es gyerekekre.
- A csoportbontásoknál szintén a gyerekek képesség szerinti csoportba osztásának kell dominálnia. A nagyobb létszámú osztályokban a német mellett szükséges megvizsgálni a matematika és a magyar nyelv tantárgyakból való csoportbontás lehetőségét is. Ugyancsak csoportbontásra van szükség a technika és az informatika tantárgyaknál.
- Iskolánk 1999 óta ápol testvériskolai kapcsolatot az aalen-fachsenfeldi iskolával, amelyhez 2011-ben csatlakozott az aalen-wasserallfingeri Karl-Kessler-Realschule. Minden évben 15-16 tanulónk vesz részt németországi csereutazáson, amelynek keretében tanulóink ott részt vesznek a tanításon, családoknál vannak elszállásolva, néhány hét múlva pedig a német gyerekeket és tanáraikat fogadjuk iskolánkban. Tanulóinknak ezáltal lehetőségük nyílik anyanyelvi környezetben nyelvgyakorlásra, de az anyaországi kultúra, hagyományok és szokások megismerésére is. Emellett barátságok szövődnek, amelyek révén a gyerekek és a családok is gazdagodnak.

- Iskolánkban tanévenként egy, esetleg két végzős osztály továbbtanulását kell elősegíteni, ill. figyelemmel kísérni.

A pályaválasztás előkészítésénél döntő szempont annak számbavétele, hogy gyermekeink milyen családi háttérrel rendelkeznek, pályaválasztásukkal milyen otthoni indíttatást kapnak.

„Falusi” tanulóink szülei többnyire fizikai munkások, körzeten kívüli gyerekeink szülei általában értelmiségi, szellemi foglalkozásúak, akik az iskola jellege, az iskoláról kialakított kép, az iskola eredményei alapján kérik gyermekeik felvételét.

Pályaorientációs munkánkban alapvető szempont tehát, hogy a gyerekeket a képességeiknek, érdeklődési körüknek leginkább megfelelő pálya felé irányítsuk, hogy megfelelő módszerekkel ösztönözzük azon tanulóinkat is, akik esetleg otthonról nem kapják meg a kellő ambicionálást.

Az osztályfőnökök ötödik osztálytól kezdve beépítik az osztályfőnöki munkatervekbe a pályaválasztás előkészítésével kapcsolatos témákat, illetve feladatokat.

Például:

- a tanulók személyiségének minél jobb megismerése,
- a tanulók érdeklődésének megismerése,
- a gyermekek reális önismeretének, önértékelésének kialakítása, képességek, érdeklődés viszonya egy – egy tanuló esetében,
- pályaválasztási szempontok tudatosítása,
- foglalkozások, szakmák minél szélesebb körű megismertetése stb.
- pályaválasztási kiállításon való részvétel
- pályaválasztási tanácsadás igénybevétele

Nagyon nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való beszélgetésekre, a szülők felkészítésére, felvilágosítására is. Ennek kerete elsődlegesen a szülői értekezlet, a családlátogatás, illetve az egyéni beszélgetések.

Nyolcadik osztályban, amikor már „sűrűsödik” a munka, az őszi folyamán és január hónapban pályaválasztási szülői értekezletet tartunk. Erre minden alkalommal meghívjuk a pályaválasztást segítő intézmények képviselőit, hogy a szülők a legújabb, legfrissebb információkhoz hozzájussanak.

- Hetedikes és nyolcadikos tanulóink számára matematikából és magyar nyelvből **középiskolai előkészítő foglalkozásokat** szervezünk, hogy megkönnyítsük az általános iskolából a középiskolába való átmenet nehézségeit.
- Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra, illetve az SNI és a BTM-es gyerekekre, ezáltal növelve az érettségi megszerzésének az esélyét.
- Tantestületünk már évekkal ezelőtt felismerte, hogy a gyerekeket minden eszközzel a permanens tanulásra kell biztatni, nem elegendő a „finisben” való „ráhajtás”. Felismertük azt is, hogy hozzá kell szoktatnunk őket a stresszhelyzetekben való szerepléshez, hogy „kiélezett” helyzetekben is tudjanak jó teljesítményt nyújtani. Ilyen megfontolásokból indítottuk el az

iskolai tanulmányi versenyeket már a harmadik osztálytól kezdve. E versenyeket rendszeresen megrendezzük, a versenyeken való részvételnek, illetve a jó szereplésnek, a győzelemnek egyre nagyobb a presztízse a tanulóink és a szülők között is, ezért folytatandó, jó hagyományaink között szerepelnek.

- Tehetséges gyerekeinket irányítjuk a középiskolák által szervezett szakkörökbe, előkészítő foglalkozásokra, a **levelezős feladatmegoldó versenyeken** való részvételre.

- Nagyon fontos és nagy lehetőséget biztosít tanulóink számára a német nyelv magas óraszámában való tanulása 1-8. osztályokban.

Az **állami nyelvvizsgára való felkészítés** a törekvő, tehetséges gyerekeinknél, valamint a szülőknél is nagy tetszést aratott. Ezeket a foglalkozásokat a jövőben is meg szeretnénk szervezni, mert jó kezdeményezésnek tartjuk, rendkívüli módon megkönnyíti tanulóink középiskolai felvételét, beilleszkedését, továbbhaladását egy nyelv megfelelő szintű ismerete.

- Megítélésünk szerint az iskolafokozatokat tekintve az általános iskola, különösen a felső tagozata van a legnehezebb helyzetben, hiszen itt együtt tanul a leendő orvos, kutató, mérnök a leendő szakmunkással, segédmunkással stb. Nem minden órán és tantárgyból nem lehet csoportbontást alkalmazni, ezért törekedni kell a differenciált oktatási formák minél szélesebb körű alkalmazására. Hiszen a gyermek fejlődése szempontjából elsődleges fontosságú a saját értelmi képességéhez, haladási üteméhez igazodó oktatás, nevelés.

Szeretnénk kiemelni egy-két nagy fontosságú, sarkalatos kérdést, illetve feladatot, amelyre figyelniük kell, illetve amelynek a megvalósítására a tantestületnek törekednie kell:

- a helyi tanterv körültekintő kiválasztása,
- tájékozódás a középfokú intézmények tananyagáról, követelményrendszeréről,
- a tanulók teljesítményének reális, következetes osztályozása, értékelése (túl alacsony ill. túl magas mérce veszélye)
- további lehetőségeket kell keresnünk egyes tantárgyakból, illetve osztályokban a csoportbontásra, az ehhez szükséges anyagi fedezet megteremtésére,
- a tanulók teljesítményének következetes mérése,
- az oktatás technikai színvonalának további emelése, korszerű oktatási feltételek biztosítása.

9.2. Az óvodából az iskolába való átmenet kérdése

Tanulóink többsége a Német Nemzetiségi Óvodából és Alsógallai telephelyéről érkezik, így alkalmunk van arra, hogy nagycsoportban ismerkedjünk a leendő első osztályosokkal. A két intézmény közelsége és a pedagógusok jó kapcsolata, együttműködése következtében az alábbi tevékenységi formákat alakítottuk ki az átmenet megkönnyítése érdekében:

- lehetőség szerint minél korábban eldöntjük, hogy ki lesz az első osztályos tanítónő, így módjában áll ismerkedni a gyerekekkel. Meglátogat egy-egy foglalkozást, részt vesz a tavaszi, iskolát előkészítő szülői értekezleten.
- a leendő első osztályosok ellátogatnak az iskolába, részt vesznek az elsősök egy tanítási óráján, (tavasszal)
- ugyanígy az elsősök is visszalátogatnak az óvodába az őszi folyamán,
- az óvó néni hospitálnak alkalmanként az első osztályban, az első tanítási napokon segítenek a tanító néninek
- tanévnitó ünnepélyen a tanító néni és az óvó néni együtt hozzák le az óvodából az iskolába a gyerekeket, ők egy kis műsort adnak, az iskola vezetője pedig köszönti az első osztályosokat
- Nagyon szép hagyomány, hogy a nyolcadik osztályosok német szokás szerint „Zuckertüte-t”, tölcser alakú csomagot készítenek az évnitóra az első osztályosoknak. Ebbe különböző édességek, iskolaszerek kerülnek, amelyre a kisiskolásoknak az iskolában szükségük lesz

Ezek nagyon kedves hagyományok, amelyeket a jövőben is folytatni szeretnénk.

Az oktatási törvény lehetőséget adott a differenciált beiskolázásra. Azoknál a tanulóknál, akik valóban iskolaéretlenek, használ az egy éves óvodában való visszamaradás. Nagyon kell azonban ügyelni a határesetekre, vagy a problematikus gyerekekre, mert ez az egyik módja annak, hogy ne növekedjen az iskolában a túlkoros gyerekek száma.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy sok esetben ezek a gyerekek az iskolában jobban fejleszthetők, mintha egy évet még az óvodában maradnának. Ennek eldöntése mindig egyedi elbírálást igényel, ezért is fontos, hogy a tanítónő is ismerkedjen a gyerekekkel, hogy megbeszélje az óvónővel a problémákat.

Sajnos szinte évente került olyan kisgyerek az első osztályba, aki enyhe értelmi fogyatékos volt, vagy kis létszámú osztályban való elhelyezése lett volna indokolt. Nekünk kis létszámú osztályunk nincs, így ezek a gyerekek eleve hátrányos helyzetből indultak, lemaradásuk sok esetben csak fokozódott. Tantestületünkben 1 fő gyógypedagógus dolgozik.

Teendők tehát az, hogy a Pedagógiai Szakszolgálattal szorosan együttműködve segítsük ezen tanulóink felzárkózását, továbbhaladását.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk az átmenet megkönnyítésénél az **iskolai környezetnek**, az **osztályterem berendezésének**. Ezért igyekeztünk az alsó tagozatos osztályokba gyerekbútort, szabadpolcos szekrénysort vásárolni, szőnyeget tettünk, játszósarkot alakítottunk ki.

A napközis csoportok megszervezésénél továbbra is arra kell törekednünk, hogy első osztályban homogén csoport legyen. Így a gyerekek a megszokott társaikkal vannak együtt, kevesebb az alkalmazkodási problémájuk.

Ugyancsak figyelni kell arra, hogy első osztályban lehetőleg minél több tantárgyat az osztálytanító tanítson, mert a gyerekek könnyebben alkalmazkodnak egyféle követelményrendszerhez, nevelési eljáráshoz, elváráshoz.

Első osztályban szeretnénk hangsúlyozni a **pozitív értékelés** fontosságát és előnyét az elmarasztalással szemben. **Meg kell szerettetnünk az iskolát**, a tanulást, a sokszor félénk, gátlásos, ügyetlenkedő, szorongással, várakozással teli kisgyerekekkel, hogy örömmel járjanak iskolába, hogy tudják mindazt produkálni, ami a képességeiknek megfelel. Egy egész életre **meghatározó** lehet tehát a kisgyerek és az iskola viszonyában **az első osztályos tanító néni személye**.

Iskolánk alapfeladatai közé tartozik, hogy **ellátja az ép értelmű, testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan, és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitációs zavar) sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatását**. Ezen tanulók fejlődésének követésére kiemelt figyelmet kell fordítanunk.

Ezek a gyerekek a Pedagógiai Szakszolgálat és a Szakértői Bizottság vizsgálata alapján elkészített pedagógiai, ill. szakértői vélemény birtokában kerülnek hozzánk. Feladatunk minden esetben az, hogy egyéni fejlesztési terv alapján, a gyerekek képességeinek figyelembe vételével foglalkozzunk velük. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez minden esetben igényelni kell szakember segítségét. Az egyéni fejlesztés történhet tanórai keretben, vagy a tanítási órákon kívüli időkeretben.

Az iskolában a gyerek érdeklődési körének figyelembe vételével **szakköröket** szervezünk. Matematika, német, számítástechnika – informatika, énekar, rajz, színjátszó kör, virágkötészet, háztartástan, sportfoglalkozások a legkeresettebbek.

Arra kell törekedni, hogy a szakkörök választékkínálata ne csak a tanulásban, hanem más területen, pl. készségtárgyakban kiemelkedő képességű tanulóinknak is lehetőséget biztosítson.

A szakkörök szervezésénél fel kell mérnünk a gyerekek igényeit, érdeklődését.

Ahhoz, hogy a szakkörök eredményesen működjenek, megfelelő anyagi háttérre, modern, működőképes eszközökre van szükségünk. Ezekből az iskola nagyon változatos felszereltséget mutat. Jövőbeni fejlesztési terveinket külön fejezetben részletezzük.

A tanórán kívüli foglalkozások szervezésénél gondolnunk kell a lassan haladó, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekekre is. Számukra a problematikus tantárgyakból **korrepetálásokat** tartunk, igyekszünk megtalálni azokat a személyre szóló fejlesztési eljárásokat, amelyek egy-egy tanuló esetében eredményesek lehetnek.

Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra és a tanulási nehézséggel és zavarokkal küzdő tanulókra.

Nagyon fontosnak tartjuk az iskolai sikeres oktató-nevelő munka érdekében a **hatékony napközis és tanulószobai munkát**.

A napközis gyerekek azokból a családokból kerülnek ki, ahol mindkét szülő dolgozik, a gyerekek otthoni felügyeletét megoldani, illetve tanulásukat segíteni nem tudják.

Éppen ezért rendkívül fontos, hogy az iskolában a délutáni foglalkozásokat hatékonyan, szakszerűen szervezzük meg számukra. A napirend két fő tevékenységi területre bontható: a tanulásirányításra, illetve a szabadidős foglalkozásokra.

A tanulásirányítás eredményessége szempontjából nagy jelentőséget tulajdonítunk a **hospitálásoknak**, napközis nevelő tanórán, illetve fordított irányban is.

Másik nagyon fontos együttműködési terület a **tanulók értékelése**.

A napközis nevelőnek az osztálytanítóval együttműködve közös értékelési rendszert kell kidolgoznia és következetesen alkalmazni. A tanulók így egységes követelményekkel, illetve értékeléssel találják magukat szemben, ami egy – egy tanuló fejlődése szempontjából nagyon fontos.

A **szabadidős foglalkozásoknál** a változatosságra kell törekedni. Ezen foglalkozások idejét nagyon lerövidíti a délelőtti tanórák nagy száma, illetve az, hogy sok gyerek a délutáni tanulás után hazamegy.

Több éve működik iskolánkban **zeneiskola** több tanszakkal. Jótékony hatása a gyerekek személyiségének fejlődésére, tanulási eredményeik javulására kézzel fogható eredményeket mutat.

Feladatunk tehát a gyerekek és a szülők tájékoztatása a zeneiskola tevékenységéről, ambicionálni a tanulókat a zenetanulásra, megfelelő alkalmakat biztosítani számukra a fellépésekhez.

Iskolánkban nagyon élénk és eredményes **sportélet** folyik, amelynek lendületet adott új tornatermünk. Nagyon sokat tettünk annak érdekében, hogy a mindennapos testnevelés tanulóinknak biztosított legyen.

- a DSK iskolai sportkörre való átalakításával megvalósítottuk alsó tagozatban a mindennapos testnevelést
- a kötelező testnevelési órákon kívüli sportfoglalkozásokat – sportórák, sportköri foglalkozások, „kondidélutánok” – a nem kötelező iskolai órakeretből szervezzük meg. A sportszportok kialakításához, a sportköri munka tervezéséhez a tanulók igényeit minden tanév végén felmérjük
- a mindennapos testnevelés keretében heti egy táncórát tartunk minden tanulóknak a nemzeti hagyományok ápolását ezzel is erősítve.
- a tanulók egészségügyi szűrése alapján megszervezzük tanulóink számára a gyógytestnevelést
- a sportfoglalkozásoknak lehetőséget kell biztosítani a tömegsport szintű tevékenységek folytatására, a felzárkóztatásra, ugyanakkor a tanulók sportversenyekre való felkészítésére is
- külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra

A tehetséges, versenyszerűen sportolni kívánó gyerekeket Tatabánya város valamelyik jól működő szakosztályába kell irányítanunk.

Továbbra is bekapcsolódunk a városi, iskolák közötti sportversenyekbe, amelyekre rendszeres munkával igyekszünk felkészíteni tanulóinkat.

„Jó tanuló, jó sportoló” verseny kiírásával ösztönözzük a gyerekeket a magas szintű tanulmányi és sporteredmények elérésére.

9.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, gyermekvédelem

Iskolánk Tatabánya-Felsőgallán található. A városnak ezen részét döntő többségben német nemzetiségű emberek lakják. Jelenleg 268 tanulónk van.

A településrész családi házakkal van beépítve, melyekhez kisebb kertek tartoznak.

A gyerekek egy része délutánjait otthon tölti szülei, nagyszülei körében, de egyre növekszik azon tanulók száma, akik napközis ellátást igényelnek. A tényekhez azonban az is hozzátartozik, hogy Felsőgalla a város peremén helyezkedik el, közel Mésztelephez, a Hatos-, Hetes telephez és itt már megtalálhatók a nehezebb szociális körülmények között élő családok is.

Iskolánk ilyen szempontból eddig kedvező helyzetben volt, mert a családok többsége rendezett és nyugodt, kiegyensúlyozott légkört biztosított gyermekének. Eddig a leggyakrabban előforduló problémák a házasság felbomlásából, a családok rendezetlen életviteléből, olykor az alkoholizmusból származtak. A mai időkben ehhez (hozzájárulnak) hozzájönnek az erkölcsi felelőtlenség, alacsony életszínvonal, az otthoni törődés hiánya, a gyermek otthoni felügyeletének hiánya, egyedülléte.

Veszélyeztetett gyermekünk nincs, de hátrányos helyzetű egyre több lesz és ez veszélyessé is válhat.

Legfontosabb feladatunk a PREVENCIÓ. Mit tehetünk e téren?

- A gyerek nevelésére a család hivatott, ezért a rászoruló családokat segíteni, támogatni kell.
- A gyereket kiemelni a családból csak akkor szabad, ha ez a gyermek MINDENEKFELETT álló érdeke.
- A gyermek neveléséért felelősséget kell vállalni az összes komplex, differenciált, célzott, segítő, ellátó szervezetnek:
 - alapvető feladatokat látnak el az egészségügyi-, szoc.intézmények, védőnő stb.
 - óvoda, iskola igazgatása, gyermekvédelmi felelősei
 - polgármesteri hivatal, kormányhivatal, gyámhatóság,
 - rendőrség bűnmegelőzési tevékenysége

A rendszeres támogatási lehetőségeket a törvény részletezi, ezt azonban figyelni kell és élni a lehetőségekkel.

A prevenció érdekében fontos az eddig is jól bevált jelzőrendszer jó működése:

- óvoda

- iskola
- védőnő jelzése

Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladata:

- jó kapcsolat a tanulókkal, kollégákkal, iskolavezetéssel, szülőkkel, külső szervezetekkel
- szükség esetén lehet csoportokat szervezni, gyermekvédő szolgáltatásokat létrehozni
- titoktartás!
- a segélyek megszervezése
- a veszélyeztetettség jelzése az iskola felé
- önképzés, továbbképzés
- konfliktuskezelés megtanulása

Iskolánkban a gyermekvédelem keretén belül fontos szerepet kap a nevelési tényezők összehangolása.

Feltétlenül úgy gondoljuk, hogy a gyermek mindenoldalú fejlődésének, nevelésének biztosítása elsősorban a szülők kötelezettsége. Természetesen az iskola együttműködése elengedhetetlenül szükséges mindebben.

Iskolánk számára feladat volt és lesz ezután is, hogy különös törődéssel támogassa (lehetőségeihez mérten) a nevelésben nehézségekkel küzdő családokat, a fejlődésben gátolt gyermekeket, és eredményes nevelő-oktató munkájával megpróbálja megóvni a tanulókat a különböző veszélyektől. A nevelőtestületnek, elsősorban az osztályfőnököknek nagy figyelmet kell fordítani azokra a tényezőkre, amelyek a gyermek személyiségének alakulását károsan befolyásolják.

Melyek lehetnek ezek:

- az otthoni helytelen nevelés,
- a kényeztető nevelés,
- a szülők teljesíthetetlen követelményeket állítanak a gyerek elé,
- következetlenség,
- a szülő nem szervezi meg gyermeke helyes életvitelét, nem ad tartalmat tevékenységének,
- pszichés sérülések,
- beteg gyerekek gyógyíttatásának elhanyagolása,
- szűkös anyagi körülmények, szegénység stb

A fentiekből is következik és számukra ijesztő jelenség az utóbbi időben az úgynevezett nehezen nevelhető gyermek.

Nehezen nevelhetőnek azokat a gyermekeket tekintjük, akiknél a súlyos magatartási problémák rögzülnek, ezért érzelmileg megközelíthetetlené, nehezen nevelhetővé válnak.

Ezeket a gyerekeket súlyos ellentmondások jellemzik. Személyiségük labilis, életvitelük megbízhatatlan, pszichés zavarokkal küszködnek.

Viselkedésük szélsőséges. Nehezen irányíthatók. Alkalmazkodási képességük elégtelen, teherbírásuk, feszültségtűrésük csekély. A nehezen nevelhetőség együtt jár

testi és idegrendszeri zavarokkal. (agresszivitás, káros fantáziálás, beszédzavar, dadogás, idegesség stb.)

Az iskolának erre a problémára kell leginkább felkészülnie.

Újra feladat kell, hogy legyen szükség esetén a családlátogatás. Meg kell ismernünk a gyerekek életkörülményeit, a családot. „Emberközeli” kapcsolatot kell kialakítani gyermekkel, szülővel egyaránt.

Egyébként pedig:

- az iskola ill. az önkormányzat által biztosított támogatásokat gondos mérlegelés után és olyan formában kell kiosztani, hogy azt tényleg a „rászoruló” gyermekek élvezhessék. (tankönyvszegély, étkezés, táborozás, ösztöndíj stb.)
- az iskola és az osztályfőnökök vegyék igénybe a nevelési tanácsadók, a speciálisan képzett szakemberek segítségét. Hívják meg értekezletekre (pl. nevelési) a szakembereket.
- fel kell készítenünk a tanulókat arra, hogy saját maguk is képesek legyenek bizonyos helyzeteket kezelni, a veszélyhelyzeteket elkerülni.

Céljaink még:

- a szociális szorongás és a bizonytalan viselkedés felismerése,
- az észlelés szenzibilissé tétele,
- az elvárások, megítélési kritériumok, magatartásmódok reflexiója (odafigyelés másra)
- önkontroll.

Eszközök:

- videofilmek,
- munkalapok
- képregények stb.

A tanulók esélyegyenlőségét, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a BTM-es és SNI tanulókat érintő egyéb kérdésekben az iskola esélyegyenlőségi programja rendelkezik.

9.4. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az intézmény legfontosabb döntéseinek meghozására – a jogszabályban meghatározott esetekben – a nevelőtestület jogosult. Az egyéb döntések meghozása az intézményvezető jogköre. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére, a döntési folyamat befolyásolására. A döntési folyamat részeként a diákságot közvetlenül érintő témakörben összehívjuk a diákönkormányzat képviselőit. Teljes körűen biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden

alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, a döntést megelőző informálás lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése az intézmény igazgatójának kötelezettsége. A fentiekén túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást, amelynek tartalmát és az osztályközösség által megfogalmazott javaslatokat az osztályfőnök szóban vagy írásban juttatja el az iskola igazgatójának.

10. A szülő, a tanuló, és a pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei

A Pedagógiai Program megfelelő minőségű teljesítése sokféle szempont mérlegelését kívánja meg, ezért szükséges az általános iskolai nevelés-oktatás három legfontosabb résztvevőjének kapcsolataival, helyzetével és további feladataival foglalkozni.

A gyermekek nevelésének elsődleges és legfontosabb színtere a család. Az iskola csak akkor képes a tőle elvárható nevelési-oktatási feladatokat megoldani, ha a gyerekek a családban szilárd erkölcsi alapokat kapnak, ha a pedagógusok, az iskola és a család között szoros együttműködés alakul ki. A nevelési folyamatban tehát mindhárom tényezőnek megvan a maga nagyon fontos feladata, de ahhoz, hogy egy gyermek valóban megfelelő szintre jusson mind a nevelést, mind pedig az oktatást illetően, a három tényező szoros együttműködése szükséges.

Milyen szerepe és feladata lehet a családnak, milyen együttműködési formákat kívánunk a családok és az iskola között kialakítani?

A szülő joga a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztása. Nemzetiségi nyelvoktató iskola lévén, biztosítanunk kell, hogy a nemzetiségi oktatást igénylő családok gyermekei iskolánkban tanulhassanak. Tájékoztatni kell a szülőket a beíratás időpontjáról, az induló osztályokról.

Biztosítanunk kell a szülők számára, hogy megismerjék iskolánk munkarendjét, pedagógiai programját, házirendjét. Ennek érdekében minden első osztály indulása előtt, - lehetőség szerint májusban - szülői értekezletet tartunk a leendő első osztályos gyermekek szülei számára. Ezen az értekezleten minden szülő megkapja a házirendet és a tanulók heti óratervét.

Tájékoztatjuk a szülőket a gyermekek kötelező és nem kötelező foglalkozásainak rendjéről, a választási lehetőségekről, és biztosítanunk kell, hogy a gyerekek ezeken a foglalkozásokon részt vehessenek. Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra, illetve a BTM-es és SNI gyermekekre. Ugyanakkor azt is szükséges mind a tanulók, mind pedig a szülők tudomására hozni, hogy a tanév elején szabadon választott foglalkozásokon való részvétel a tanuló kötelességévé válik.

A tantestületi értekezletek, a nevelési értekezletek nagyon sok esetben olyan témával foglalkoznak, vagy olyan határozatokat hoznak, amelyek érintik a szülőket, a szülők és az iskola együttműködését. Ezért folytatnunk kell eddigi nagyon jól bevált hagyományunkat, hogy a szülői értekezleteken a nevelési értekezletek témáját és a tantestületi értekezletek szülőket érintő kérdéseit ismertetjük.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái a szeptemberi és februári szülői értekezletek, a novemberi és áprilisi fogadóórák, valamint a nyílt napok.

Biztosítjuk a szülőknek azon jogát, hogy szülői szervezetet, iskolaszéket vagy szülői munkaközösséget hozzanak létre, és közreműködhessenek azok tevékenységében.

A szülői munkaközösségen keresztül kérjük a szülőket az iskolai programok szervezésében, lebonyolításában való részvételre.

Kérjük és várjuk a szülők támogatását iskolánk nevelési – oktatási feltételeinek, körülményeinek jobbítására, az iskoláért szervezett társadalmi munkákban való részvételre, iskolai alapítványunk támogatására.

A szülők joga, hogy javaslataikat, észrevételeiket írásban az iskolavezetés felé előterjesszék. Ezeket intézményünk vezetője, a nevelőtestület, a szülői szervezet megvizsgálja és a vizsgálat eredményéről 30 napon belül tájékoztatjuk a szülőt.

A pedagógusnak kötelessége, hogy figyelemmel kísérje a gyermekek családban való fejlődését, nevelését, a gyermekek otthoni helyzetét, és ha hiányosságokat, vagy veszélyeztetettséget tapasztal, azt azonnali intézkedések kezdeményezésével megakadályozza. A gyermekvédelmi felelőssel együttműködve külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra. Szükség esetén családlátogatást kezdeményezünk.

Kérjük a szülőket, a szülői munkaközösséget és tanulóinkat is arra, hogy segítőkész szándékkal kísérjék figyelemmel társaik munkáját és körülményeit, problémás helyzetet tapasztalva azonnal forduljanak segítségért az osztályfőnökökhöz vagy az iskolavezetéshez.

A gyermekek iskolai nevelésének, oktatásának legfontosabb letéteményese a pedagógus. Ahhoz, hogy munkáját eredményesen végezze, mindenekelőtt az szükséges, hogy mint a pedagógus közösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák. Ez egyrészt az iskolavezetés, az iskolai pedagógus közösség feladata, de szorosan összekapcsolódik a szülői közösséggel, ill. a tanulóközösséggel is. Az oktatáshoz, neveléshez szükséges megfelelő iskolai légkör, fegyelem kialakításában nemcsak a pedagógusoknak, hanem a gyerekeknek is felelősségteljesen kell részt vállalniuk.

A pedagógusok és a tanulók megfelelő együttműködésének megteremtésében döntő jelentősége a pedagógusoknak van. Olyan tanár-diák kapcsolat kialakítására kell törekednünk, amelyben tanulóink bizalommal fordulhatnak hozzánk egyéni problémáik, gondjaik megoldásához. Gondoskodnunk kell tanulóink testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről.

A pedagógusoknak és különösen az osztályfőnököknek folyamatosan figyelemmel kell kísérniük az osztály, és azon belül az egyes tanulók fejlődését, visszajelzést kell kapniuk a gyerekek iskolai problémáiról, „megelégedettségükről” és meg kell keresni a további előrelépéshez vezető eljárásokat, módszereket.

Ezek színterei főleg az egyéni beszélgetések, osztályfőnöki órák és a tanítási órákon, vagy iskolán kívüli elfoglaltságok.

A tanulóknak joguk és egyben kötelezettségük is, hogy tevőlegesen részt vegyenek az iskolai nevelésben, oktatásban. Képességeiktől elvárhatóan tevékeny részt kell vállalniuk a tanítási óra munkájában, olyan magatartást kell tanúsítaniuk, amely nem zavarja tanárait, társait a munkájukban.

Az iskolán kívül is úgy kell viselkedniük, hogy iskolánk jó hírnevét megőrizzék.

Biztosítanunk kell, hogy tanulóink érdeklődésüknek megfelelően választhassanak a tanítási órákon kívüli programokból, tanulóinknak pedig törekedniük kell a közösségi programokon való aktív részvételre.

Minden tanítási év elején ismertetni kell a tanulókkal a tanév fő feladatait, a tanítási órákon kívüli foglalkozások rendjét, a közösségi programokat, hogy lehetőségük legyen az ezekre való jelentkezésre ill. a felkészülésre.

Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra. A költségekkel járó tanórán, illetve iskolán kívüli programok szervezésekor a részvételhez segítséget nyújtunk ezeknek a tanulóknak.

11. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

TARTALOMJEGYZÉK

1. Preambulum (az iskola rövid bemutatása).....	5
1.1. Tárgyi feltételek	5
1.1.1. Fejlesztési feladatok	9
1.2. Személyi feltételek.....	9
1.2.1. A tantestület szakos összetétele.....	11
1.2.2. Az iskola elképzelései a pedagógusok önképzését, továbbképzését illetően.....	12
1.3. Tanulói összetétel	13
2. Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai	13
2.1. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai.....	14
2.2. Fejlesztési területek – nevelési célok	15
2.3. A kulcskompetenciák.....	19
3. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek	20
3.1. Az eredményes tanulás segítésének elvei	21
4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	25
5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	27
5.1. Feladataink az osztályközösségek kialakítása, fejlesztése területén.....	27
5.2. A napközi otthon és a tanulószoba működéséről	28
5.3. A diákönkormányzat működési rendje, működésének tartalmi lényege.....	29
5.4. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:.....	31
5.4. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	35
6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	37
6.1. A pedagógusok alapvető feladatai	37
6.2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás	37
6.3. A tehetséges tanulók gondozása.....	38
6.4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése	38
6.5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása	39
6.6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel.....	39
6.7. Munkafegyelem, a munkához való viszony	39
6.8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében	40
6.9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés.....	40
6.10. Az iskolai munka feltételeinek javítása.....	40
6.11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában	40
6.12. Aktív részvétel a tantestület életében	41
6.13. Az iskola képviselője	41
6.14. A vezetői feladatok ellátása	41
6.15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal.....	42
7. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai.....	42
7.1. Az osztályfőnök feladatai	42
7.2. Az osztályfőnöki munka tervezése.....	44
7.3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról.....	44

7.4. Az osztályfőnöki órák témái.....	46
8. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, átvételének elvei.....	47
9. Az iskola életét, a tehetség, a képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek.....	49
9.1. A tehetség kibontakozását szolgáló tevékenységek.....	49
9.2. Az óvodából az iskolába való átmenet kérdése	51
9.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, gyermekvédelem.....	55
9.4. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	57
10. A szülő, a tanuló, és a pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei	58
11. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	60

**Felsőgallai
Széchenyi István Általános Iskola**
OM azonosító: 201292
2800 Tatabánya, Szent István u. 47-53.
Tel.: 34/511 858, fax: 34/511-859
E-mail: ogalla@szechenyi-tbanya.sulinet.hu

-
-
**- „Ápold a múltat, őrizd a jelent, nézz
a jövőbe!”**

- (Neumann János)

A tatabányai

Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola

HELYI TANTERVE

Készült:

Tatabánya, 2013. március 31.

Módosítva:

Tatabánya, 2014. augusztus 25.

Módosítva:

Tatabánya, 2020. augusztus 26.

Készítette:

Schamberger Ágnes
igazgató

1. A választott kerettanterv

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

~~A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet~~

~~1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,~~

~~2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.~~

~~„A nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei”~~

~~„A német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei”~~

~~valamint~~

~~„A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve”~~

~~„Német nemzetiségi nevelés-oktatás”~~

~~A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet melléklet~~

~~10. mellékletében szereplő Nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei~~

~~10.5. — a német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei~~

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az **emberi erőforrások** minisztere által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak **a kilencvennégy százalékát fedik le**, a fennmaradó **hat** százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órákat a német nemzetiségi nyelv és irodalom, illetve a népismeret tantárgyak tanítására használtuk fel azzal a céllal, hogy a törvényben meghatározott óraszámokat a nemzetiségi oktatásban biztosítani tudjuk.

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható ~~Dráma és tánc színház, Állampolgári ismeretek~~, illetve ~~Hon- és népismeret~~ tantárgyak közül a ~~Hon- és népismeret~~ tantárgyat integráltan tanítja.

A magyar hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. Iskolánkban a hon- és népismeret tantárgy órászáma intézményi döntés alapján a következő tantárgyak tananyagába került integrálásra:

	Az én világom (6 óra)				Találkozás a múlttal (20 óra)				Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink (8+2 óra)			
	5.	6.	7.	8.	5.	6.	7.	8.	5.	6.	7.	8.
Etika	3					1						1
Ének	1				5	5					1	2
Magyar	1				1	3					2	
Történelem	1				4						1	1
Rajz						1			1	1		

Iskolánk a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
5-8. évfolyam	Technika és tervezés Modul „D” : Modellezés – tárgyalás technológiái

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a nevelők szakmai munkaközösségeinek, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok feladata a helyi tanterv életbelépésének megfelelően. Ezek bevezetése évente felmenő rendszerben történik:

- 2020 augusztusára: Az első és az ötödik évfolyamon.
- 2021 augusztusára: A második és a hatodik évfolyamon.
- 2022 augusztusára: A harmadik és a hetedik évfolyamon.
- 2023 augusztusára: A negyedik és a nyolcadik évfolyamon.

~~A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról a nevelőtestület dönt.~~

2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak és azok óraszámai

2.1. *A köznevelési törvény alapján elkészített új Pedagógiai Program és Helyi Tanterv bevezetésének ütemezése*

Az elkövetkező években az általános iskolákban a nevelő-oktató munka két pedagógiai program és két helyi tanterv szerint folyik majd, hiszen

- a köznevelési törvény előírása szerint az iskola a pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be,
- illetve a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján a 2020-ban kiadott új NAT 2020. szeptember 1-én az első és az ötödik évfolyamon – majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben – kerül bevezetésre.

Ezért 2020. szeptember 1-től:

- az első és az ötödik évfolyamon az iskolai nevelés és oktatás a 2020-as pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik majd;
- míg a többi évfolyamon a 2014-es pedagógiai program és helyi tanterv szerint szervezzük a nevelő-oktató munkát.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást a következő táblázatban foglaltuk össze:

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020-2021.	2020	2014	2014	2014	2020	2014	2014	2014
2021-2022.	2020	2020	2014	2014	2020	2020	2014	2014
2022-2023.	2020	2020	2020	2014	2020	2020	2020	2014
2023-2024.	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- **2014** = a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv 6/2014. (I. 29.) az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló EMMI rendelet és a tankönyvváltások miatt módosított változata,
- **2020** = a 2020-ban felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2020-ban kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2020 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

2.1. Óratervek

ÓRATERV 2014

	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.		5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
német természetismeret								1		1		1				
német történelem										1		1		1		1
német földrajz (biológia)														1		1
Magyar nyelv	3	3	3	3	4	4	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2
Magyar irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Német népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret, természetismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2				
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek									2	2	2	2	2	2	2	2
Földrajz													1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia-egészségtan													1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika													1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia													1,5	1,5	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Informatika									1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	27	27	27	27	28	28	28	28	29	31	29	31	32	34	32	34

A – nyelvoktató német nemzetiségi

B – bővített nyelvoktató német nemzetiségi

ÓRATERV 2020

Műveltségi terület, tantárgy / Évfolyam	helyi	helyi	helyi	helyi	helyi bővített	helyi	helyi bővített	helyi	helyi bővített	helyi	helyi bővített	helyi	helyi bővített
	1.	2.	3.	4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	5	4	4	4	4	3	3	3	3
Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	6	5	7	5	7	5	7	5	7
Idegen nyelv				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek													
történelem						2	2	2	2	2	2	2	2
állampolgári ismeretek												1	1
hon- és népismeret *						*	*	*	*	*	*	*	*
nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika / hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz													
környezetismeret			1	1	1								
természettudomány						2	2	2	2				
kémia										1	1	2	2
fizika										1	1	2	2
biológia										2	2	1	1
földrajz										2	2	1	1
Művészetek													
ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	1	1
dráma és színház*										1	1		
Technológia													
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5		
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés													
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)						1	1	1	1	1	1	1	1
Helyi összes óraszám	26	26	26	26	27	29	31	29	31	31	33	31	33

Az alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

1. Iskolánkban a nevelő- oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyet az **emberi erőforrások minisztere** hivatalosan tankönyvvé nyilvánított, illetve a minisztériumi tankönyvlistán szerepel.
A nyomtatott taneszközökön túl egyéb eszközökre is szükség van egyes tantárgyaknál (tornafelszerelés, rajzfelszerelés, technika stb.)
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező taneszközöket a tanítók, a szaktanárok közössége, illetve a munkaközösség határozza meg az iskola helyi tanterve alapján.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.
4. A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:
 - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
 - a taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket részesítjük előnybe, amelyek több tanévben használhatók.
 - taneszközt csak az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben változtatunk.
 - a taneszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a megfizethetőséget.
5. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a tanulók az érvényes rendelkezések szerint ingyenesen használhatják.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei, a tanulók teljesítményének értékelése, szöveges értékelés

Az iskolai magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- Helyi tantervünk a NAT és a kerettanterv által biztosított feltételek alapján az oktatás tartalmi egységét és az iskolatípusok közötti átjárhatóságot segíti elő. A tanterv a követelményeket úgy állapítja meg, hogy átlagos szinten azok

teljesítéséhez a biztosított órakeret 80 %-a elegendő legyen. A fennmaradt rész a kiegészítendő tartalmak elmélyítésére ad lehetőséget.

- Iskolánkban a magasabb évfolyamba lépésnek a tantervben meghatározott tantárgyra vonatkozó minimum szint az elsődleges feltétele. Így lehet biztosítani tantárgyanként a tananyag egymásra épültségét és folyamatosságát.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégletes” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Javítóvizsgát tehet a tanuló a következő tanévet megelőző augusztus hónapban, ha a 2-8. tanév végén – legfeljebb 3 tantárgyból – „elégtelen” osztályzatot szerez.
- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait - az első évfolyam kivételével - az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Évfolyamismétlés:

- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.
- Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytatja.
- A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

Osztályozóvizsga:

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, de a nevelőtestület döntése engedélyezi ezt számára
- magántanuló volt.

Osztályozóvizsga tárgyai:

A tanuló azokból a tantárgyakból köteles javítóvizsgát tenni, amelyeket az adott évfolyamon a gyerekek tanulnak, kivéve amiből a tanuló fel van mentve az osztályozás, értékelés alól.

Az osztályozóvizsga tárgyairól, időpontjáról és anyagáról az igazgató értesíti a szülőket.

Az iskolában a hagyományos tanév rendjét tartjuk. Valamennyi tantárgyban félévi és év végi osztályzatot és bizonyítványt kapnak a tanulók.

A tanulók teljesítményének értékelése, szöveges értékelés:

A tanulók teljesítményének értékelésére a törvényben megfogalmazott 5 fokozatú skálát alkalmazzuk:

- ◆ 5 (jeles); dicséret esetén (kitűnő)
- ◆ 4 (jó)
- ◆ 3 (közepes)
- ◆ 2 (elégséges)
- ◆ 1 (elégtelen)

A törvény előírásainak megfelelően 1. osztályban félévkor és év végén, valamint 2. osztályban félévkor a tanulók teljesítményét szövegesen értékeljük.

A szöveges értékelésben a következő minősítéseket alkalmazzuk minden tantárgy esetén:

- ◆ kiválóan megfelelt
- ◆ jól megfelelt
- ◆ megfelelt
- ◆ felzárkóztatásra szorul

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Nem fordulhat elő, hogy a pedagógus csak a saját jegyzeteiben értékeli a tanuló tudását, amiről a diák nem tud, és az ismeretlen jegy félévkor illetve év végén kerül be a naplóba. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók témazáró dolgozatainak értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0 - 33 %	elégtelen (1)
34-50 %	elégséges (2)
51-75 %	közepes (3)
76-90 %	jó (4)

91-100 %

jeles (5)

A második évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve a harmadik-nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- második-negyedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, német nyelv, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- ötödik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, német nyelv, matematika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- hatodik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, német nyelv, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- hetedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, német nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.
- nyolcadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, német nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés.

Ha olyan tanuló érkezik az iskolába, aki valamelyik tantárgyból vagy tantárgyakból előzőleg felmentést kapott, az igazgató dönti el, hogy érvényes marad-e a felmentés.

Nem vonatkozik ez a testnevelés alóli felmentésre, vagy nyilvánvalóan fogyatékoság esetére.

A magatartás és szorgalom értékelése:

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) értékelést használunk.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) értékelést használunk.

A magatartás és szorgalom minősítését a nevelő testület, a tanulói ifjúság által elfogadott értékelési rendszer alapján végezzük.

A normatívákat a tanulók is ismerik, illetve évente ismertetni kell velük.

A nevelőtestület félévente tekinti át a tanulók magatartását, szorgalmát osztályozó értekezleten. Külön az alsó tagozatban, külön a felső tagozatban tanítók értekezletén.

A tanuló magatartására és szorgalmára - a tanuló önértékelése és a társai véleményezése után - az osztályfőnök, osztályvezető - (vagy megbízott pedagógus) tesz javaslatot.

Ha az osztályban tanító/k/ véleménye eltér az osztályfőnök által adott javaslattól, akkor mind-két részből jogosultak álláspontjukat, véleményüket indokolni.

Vita esetén az igazgató - vagy az értekezletet vezető - először az osztályban tanítók nyílt szavazását kéri és a többségi vélemény alapján döntenek el a végleges osztályzatot. Egyenlő szavazat esetén az osztályfőnök szavazata dönt.

Ha a tanuló magatartásának és (vagy szorgalmának osztályzatával kapcsolatban olyan pedagógusnak is van véleménye, aki nem tanítja a tanulót, akkor - az elhangzott vélemény alapján - meg kell vitatni. Ebben az esetben az igazgató vagy az értekezletet vezető kéri az osztályozó értekezleten résztvevők nyílt szavazását. Egyenlő szavazat esetén az igazgató szavazata dönt.

Félévenként név szerint kell minden tanulónak a magatartási és szorgalmi érdemjegyét ismertetni. A tanulók magatartását, - szorgalmát az osztályfőnök, osztályvezető folyamatosan figyelemmel kíséri. Havonta - illetve szükség szerint - értékeli, ellenőrzi a tanulók iskolai tevékenységét, a megbízatásokat, az előzetes feladatok végrehajtását.

Az értékelés, ellenőrzés során ki kell térni a dicséretre, elmarasztalásokra.

Az osztályfőnökök, osztályvezetők az év közbeni - folyamatos értékelések, ellenőrzések módjait, formáját, technikai kivitelezését a módszertani szabadság jegyében egyénileg dolgozzák ki és alkalmazzák a tanulócsoportjukra vonatkozóan. Ezeket a változatokat a szülőkkel, tanulókkal ismertetni kell!

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi. Minden évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén értékeli. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás és a szorgalom minősítése

Magatartás

Példás

- annak a tanulónak a magatartása, aki a Házi rend szabályait betartja, a közösségi munkából példamutatóan veszi ki részét,
- aki becsületes, őszinte, segítőkész, felelősséget érez társai iránt,
- viselkedése tanórán, szakkörön, iskolában és iskolán kívül is fegyelmezett, példamutató,
- az iskola dolgozóival és társaival szemben is udvarias, figyelmes, tisztelettudó,
- igazolatlan mulasztása nincs,
- egyéni tisztasága kifogástalan, öltözete, megjelenése nem hivalkodó, ízléses gondozott,

- tudásához, képességeihez mérten feladatokat vállal és azokat példamutatóan teljesíti,
- felismert hibáinak kijavítására tudatosan törekszik.

Jó

- a Házi rend legfontosabb szabályait betartja,
- részt vállal a közösségi munkában, de kezdeményező készség hiányában erre ösztönözni kell,
- az iskola dolgozóival és társaival szemben udvarias, figyelmes, tisztelettudó,
- az iskola, az osztály berendezéseit óvja,
- viselkedése a tanórán és tanórán kívül általában kifogástalan,
- nem követ el jelentősebb fegyelmi vétséget,
- igazolatlan mulasztása nincs,
- öltözete tiszta, rendes, ápolat,
- hibáinak kijavítására törekszik.

Változó

- a Házi rend szabályainak betartásában következetlen,
- a közösségi munkában a rábízott feladatokat csak többszöri felszólítás után végzi el, vagy teljesíti,
- a felnőttekkel és társaival szemben tanúsított magatartásában kifogásolható,
- pontatlan, rendszertelen, esetleg igazolatlan órája van,
- a társadalmi tulajdonban tudatosan nem okoz kárt,
- öltözeke, tisztasága kifogásolható,
- fegyelmi vétsége az értékelés időszakában osztályfőnöki figyelmeztetés,
- hibáinak kijavítására csak figyelmeztetés után hajlandó.

Rossz

- a Házi rend szabályait sorozatosan megszegi,
- összeférhetetlen magatartásával a közösség munkáját, annak fejlődését akadályozza,
- a viselkedése kíméletlen, durva, terrorizálja társait, verekszik, hazudik,
- a társadalmi tulajdont rongálja,
- rendszeresen késik, felszereléseit nem tartja magánál,
- 3 alkalomnál több igazolatlan hiányzása van,
- tisztasága, megjelenése erősen kifogásolható, piszkos, rendetlen, környezetében is rendetlenséget csinál,
- hibáinak kijavítására nem hajlandó.

Szorgalom

Példás:

- aki rendszeresen, képességei szerint tanul, lelkiismeretesen végzi munkáját otthon és az iskolában,
- aki cselekvőkészségével (aktivitásával) az órán saját és társai munkáját segíti, fejleszti tudását, képességeit,
- munkáiban példamutató a rend és a fegyelem.

Jó:

- képességei szerint általában igyekvően végzi munkáját,
- tanórán és tanórán kívül aktivizálható,
- munkáiban rend és fegyelem tapasztalható.

Változó:

- a képességein alul dolgozik. Kötelességeit csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti,
- a kapott írásbeli, szóbeli feladatait nem végzi el rendszeresen,
- nehezen aktivizálható,
- írásbeli munkájának külső alakjára, tisztaságára nem sok gondot fordít.

Hanyag:

- teljesítménye lényegesen alacsonyabb annál, amit képességei és lehetőségei alapján elérhetett volna,
- a végzett munkájával szemben lusta, felületes, nemtörődöm,
- kötelességeit sorozatosan elmulasztja,
- írásbeli munkái, munkadarabjai piszkosak, rendetlenek.

- ***Mi a teendőnk akkor, ha a tanuló valamely tantárgyból vagy tantárgyakból felzárkóztatásra szorul:***

A szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket.

Milyen segítséget nyújthat az iskola a tanuló felzárkóztatása érdekében:

Iskolánkban már eddig is sokféle módját valósítottuk meg a gyerekek felzárkóztatásának.

- Tartunk egyéni és csoportos jellegű foglalkozásokat, ahol ki tudjuk szűrni a kisgyerekek lemaradásának okát
- A képességek felmérése és a családi háttér megvizsgálása mellett természetesen figyelembe kell vennünk az esetleges tanulási nehézségek okát
- Ezeket egyeztetni kell a szülőkkel, hogy közös munkával tudjunk segíteni abban, hogy utolérhesse társait. Gondolnunk kell itt az orvos, a pszichológus, a logopédus munkájára is

- Leggyakoribb módja iskolai keretek között a felzárkóztatásnak a korrepetálás. Itt lehetőség van az egyéni foglalkozásra, az azonos típusú feladatok gyakorlására
- Nagyon hatékony az egyéni foglalkozás a halmozottan problémás tanulóknál
- Csoportos korrepetálások jó alkalmat jelentenek az órán tanultak újbóli megbeszélésére
- Tanórán differenciált munkával tudunk foglalkozni a különböző képességű tanulók fejlesztésével
- Fontos a tanórai feszültség oldása, hiszen gyakran ez az oka a kisgyerek problémáinak. Ebben hasznos segítséget nyújtanak a drámajátékok során alkalmazott készség-, képesség- és személyiségfejlesztő gyakorlatok, amelybe a koordinációs játékok, nyelvi és szókincsfejlesztő játékok mellett az önismereti játékok is beletartoznak
- Fontos testnevelés órán a mozgáskoordináció fejlesztése, énekorán a ritmusérzék kialakítása
- A kreativitás fejlesztésére nagyon hasznosak a rajz és technika órák
- Nagyon fontos a kiegyensúlyozott személyiség elérése, hiszen értelmük is úgy gyarapszik, ha ép a gyermekek lelke
- Hangsúlyoznunk kell az osztálytanító és a napközis nevelő összehangolt Nevelő-oktató munkájának fontosságát is.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a BTM-es és az SNI tanulók felzárkóztatására, továbbhaladásuk elősegítésére.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulók a tananyagot a

- tanórákon, a
- tanórán kívüli foglalkozásokon, ill. a
- házi feladatok megoldásával, megtanulásával sajátíthatják el.

Oktató-nevelő munkánk **legfontosabb színtere a tanítási óra**. Arra kell tehát törekednünk, hogy tanulóink a tananyagot minél nagyobb hatékonysággal, minél nagyobb mélységben már az órán elsajátítsák.

Ennek érdekében nagyon konkrétan és pontosan meg kell határoznunk az oktatási és nevelési célunkat, az órán alkalmazott módszereket, a szemléltetést, a folyamatos ismétlést és a koncentráció lehetőségét.

Az órán szerzett ismeretek rögzítését, elmélyítését, gyakorlását szolgálják a házi feladatok. Hogy ezt a szerepüket betölthessék, és ne vezessenek a gyerekek túlterheléséhez, a házi feladatok meghatározásakor az alábbi elveket kell követnünk:

- a szóbeli és az írásbeli házi feladatnak szorosan kapcsolódnia kell a tanórán szerzett ismeretekhez. Nem tartalmazhat olyan elemeket, amelyeket a gyerekek még nem ismernek, amelyeket tanórán még nem tanítottunk.
- pontosan meg kell határozni, hogy mi a megtanulandó tananyag, az pontosan hol található a tankönyvben, vagy milyen mértékben kérjük számon az órai vázlatot.
- meg kell határoznunk a megtanulandó memoritereket, szabályokat, amelyeket folyamatosan tudniuk, alkalmazniuk kell a gyerekeknek.
- meg kell tanítanunk a gyerekeket tanulni. Vagyis az legyen a tanulási módszerük, hogy előbb a szóbeli házi feladatot sajátítsák el, és csak utána kezdjenek a már megtanult ismeretek birtokában az írásbeli feladatok megoldásához.
- az írásbeli házi feladatoknak valóban a gyakorlást kell szolgálniuk, ezért olyan feladatokat adjunk, amilyenekkel az órán már találkoztak a gyerekek. Így, ha nehézségbe ütköznek, segíthetik a feladatok megoldását az órán megoldott mintapéldák.
- jó módszer a házi feladatok meghatározásánál a differenciálás, amely segíti a különböző képességű tanulók eltérő színvonalú fejlesztését.
- próbáljuk időtartamát tekintve is meghatározni, hogy mi az a maximális időszükséglet, ami elvárható és nem túlterhelő a szóbeli és írásbeli feladatok együttes megoldására.
- kerüljük a szakmai „sovinizmust”! Fogadjuk el, hogy tanulóinknak nem csak a mi tantárgyunkból kell másnapra felkészülniük!
- adjunk útmutatást a gyerekeknek arra vonatkozóan, hogy ismereteiket hogyan bővíthetik könyvekből, folyóiratokból, lexikonokból, buzdítsuk őket a könyvtárba járásra!
- adjunk pontos utasítást arra nézve is, hogy milyen minőségben kérjük az írásbeli munkákat, milyen füzetbe dolgozzanak a gyerekek (sima, vonalas, stb.), milyen íróeszközöket használjanak.
- napköziben a csoportvezető feladata az írásbeli munkák mennyiségi ellenőrzése. Ezt a nevelő zöld tollal való szignálással láttamozza
- a napköziben a szóbeli feladatok megtanulásának tényét alkalmasszerűen kell ellenőrizni, mert nem várható el, hogy naponta mindenki szóban meghallgatásra kerüljön.
- az írásbeli feladatok ellenőrzésekor a tanulók piros ceruzával kipipálják a jól megoldott feladatokat, vagy – ugyancsak pirossal, kijavítják a hibásakat.
- a házi feladatok jó visszajelzést kell, hogy jelentsenek a pedagógusnak arra vonatkozóan, hogy a gyerekek megértették-e és kellő mélységben elsajátították-e a tananyagot. Ennek kontrollálása után dönthetünk a továbbhaladás módjáról és üteméről.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- az első-nyolcadik évfolyamon a tanulók hétvégére és a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni;
- a házi feladat osztályozható, a rendszeresen elmulasztott házi feladatokért elégtelen osztályzat adható, a hiányzó házi feladatot pótolni kell.
- a házi feladat megoldásának helyességét mindig ellenőrizni kell, mert csak így éri el célját;
- dolgozatnak minősül minimum 3 óra anyagából íratott anyag;
- témazáró dolgozat egy fejezet tartalmáról szól;
- írásbeli felelet minimum 3 kérdésből áll, megoldása maximum 15 perc alatt történhet. Írásbeli felelet, szabályozás nélkül írátható.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai

Minden megírt témazárót, dolgozatot a pedagógusnak a megírástól számított 10 napon belül ki kell javítani. A javíttatást a tanulókkal is el kell végeztetni. A javítás folyamán elemezni, értékelni kell általánosan is a hiányosságokat, a pozitív eredményeket.

Az írásbeli beszámoltatás legfontosabb szabályait betartva a pedagógus a gyakorlatban egyénileg is igazíthatja eltérésekkel figyelembe véve a tanulót és egyéb olyan körülményt, amely kapcsolatos lehet az értékelés eredményességével.

A témazáró írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya a tanulók értékelésében:

Minden írásbeli témazáró produktum értékelése (eredménye) bekerül a tanulók értékelési naplójába.

A témazárók eredménye az osztályzatok kialakításánál nagyobb súlyt kapnak, mint a röpdolgozatok, vagy egy-egy anyagrészből megírt produktumok, illetve a szóbeli feleleteknél, amelyek csak anyagrészekre vonatkoznak.

A témazáró dolgozat érdemjegye a félévi és év végi érdemjegyek kialakításakor kétszeres súllyal szerepel.

A házi dolgozatok értékelésének a súlyát a pedagógus saját hatáskörében dönti el.

A témazáró dolgozatokat be kell ütemezni a tanmenetekbe, jelezni kell a megíratandó dolgozatok számát, idejét.

A témazáró dolgozat utólagos megíratásáról a pedagógus egyénileg dönthet.

A tanítási – tanulási folyamatban háromféle értékelési eljárást alkalmazunk

- diagnosztikus értékelést
- formatív (fejlesztő) értékelést
- szummatív (összegző) értékelést

Diagnosztikus értékelés

Diagnosztikus értékelést általában akkor célszerű alkalmaznunk, ha az a célunk, hogy a tanulók indulási szintjét állapítsuk meg, pl. egy – egy nagyobb tematikus egység indításakor az előzetesen tanult ismeretekről. Ez az eljárás tájékoztathat a tanulók tudásáról, készségeiről és képességeiről. Mindezek ismeretében a későbbi tanítási – tanulási folyamat jobban irányítható, felépíthető és szervezhető. Az értékelésnek eme formájában nem célszerű érdemjegyeket adnunk, inkább arra kell törekednünk, hogy értékelő megjegyzéseink, véleményeink a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek értékeire és hiányosságaira hívják fel a figyelmet.

A diagnosztizáló értékelés alkalmait, gyakoriságát az adott tantárgy oktatási céljai és a tanár szakmai döntései határozzák meg.

Formatív értékelés

A formatív értékelést elsősorban a tanítási – tanulási folyamat közben alkalmazhatjuk sikerrel, ennek ugyanis az éppen aktuális tudásszint vagy készség szint megállapítása a célja. E fajta értékelésnek sem célja az érdemjegy, hanem inkább a fejlesztés, illetve az ezt befolyásoló fontos tényezők, tudáselemek és motivációk feltárása.

Formatív értékelést rendszeresen végzünk. Ez az értékelés segíti mind a tanulót, mind a tanárt abban, hogy kölcsönösen felismerjék mennyire sikerült megközelíteni a tanulási célokat, teljesíteni a tantárgyi részkövetelményeket, és milyen lépéseket kell megtenni a továbbhaladás érdekében.

Az így szerzett érdemjegyeket kis súllyal kell figyelembe venni a félévi és év végi osztályzat kialakításánál.

A naplóba ezeket a jegyeket kék színnel írjuk be.

Szummatív értékelés

A szummatív értékelést általában egy – egy tematikus egység végén vagy fontosabb csomópontoknál érdemes alkalmaznunk. Ennek az értékelési eljárásnak a legfőbb célja a tanulók tudásának feltárása és azok érdemjeggyé történő alakítása. Az ilyen értékelés során kapott jegyek irányadóak lehetnek mind a tanárok, mind a tanulók számára.

A szummatív értékelés által nyert eredmények, témazáró jegyek a végső félévi, év végi minősítésnek egyik, de jelentős súlyú összetevőjét jelentik.

A naplóba az ilyen jegyeket piros színnel írjuk be.

Az SNI és BTM-es tanulók esetében, amennyiben ez a szakvéleményben megfogalmazódik, előnyben részesítjük a szóbeli beszámoltatást.

Az értékelés pedagógiai elvei és eljárásai

Elveink, eljárásaink összhangban vannak a közoktatási törvény ide vonatkozó paragrafusaival.

Az értékelés akkor sikeres, ha folyamatos, sokoldalú, (méri az emlékezeti teljesítményt, az ismeretek alkalmazását és a problémamegoldó képességet), változatos, kiszámítható és tudatosított.

Az értékelés során a tanulói teljesítményt összehasonlítjuk az elvárt követelményszinttel, figyelünk arra, hogy a szorosan vett tantárgyi tudás mellett a tanuló minden pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és az ezekben elért fejlődését is osztályozzuk, s az osztályzaton kívül rámutatunk a helyes és hibás elemekre.

Az írásbeli értékelés gyakorlata iskolánkban

Iskolánkban az írásbeli értékelések fent említett formáinál a hagyományos 5 fokozatú értékelést alkalmazzuk 2 – 8. évfolyamon minden tantárgyban. Az érdemjegyeket a naplóban vezetjük.

Fegyelmezési céllal dolgozatot nem íratunk és érdemjegyet nem adunk.

A szummatív értékelés dolgozatának írását a tanárnak előre be kell jelentenie a tanulóknak, és a dolgozatokat egy héten belül ki kell javítani.

Minden ilyen jellegű dolgozatnál a külalakot is értékeljük, beírjuk a naplóba és az ellenőrző könyvbe a jegyeket. A munkák külalakját a tanuló szorgalmának megállapításakor figyelembe vesszük.

Javításnál nagyon fontos a munka végére írt rövid szöveges értékelés.

Egy nap legfeljebb csak két témazáró dolgozat iratható.

Az osztályozott írásbeli dolgozatot a tanulónak látnia kell.

Az érdemjegyet a tanár a naplóba és egyidejűleg az ellenőrző könyvbe is beírja.

Az érdemjegyeket nem tesszük függővé a tanuló korábbi eredményeitől.

A tanuló írásbeli munkájának helyesírási hibáit minden szaktanárnak javítania kell.

Az ellenőrzés – értékelés szempontjából a legfőbb információt a szummatív értékeléssel kapott érdemjegyek jelentik, ez az érdemjegy nagyobb szerepet játszik a félévi és év végi osztályzat kialakításakor.

Formatív értékeléshez kötött írásbeli számonkérést a tanárnak nem kell előre bejelentenie. Ezek értékelésére is a fentebb említett elveket alkalmazzuk.

Az írásbeli számonkéréseknél ügyelni kell arra, hogy

- a feladatlap megfelelő mennyiségű feladatot tartalmazzon a reális értékelés érdekében
- a feladatok nehézségi szintje és a tantervi követelmények összhangban legyenek
- a feladatlap felépítése az egyre nehezedő feladati sorrend szerint legyen összeállítva
- mérje az emlékezeti teljesítményt, az ismeretek alkalmazását és a problémamegoldó képességet
- a feladatok megoldására meghatározott pontszámok igazodjanak a feladatok nehézségi szintjéhez
- az érdemjegyek a tantervi követelmények alapján megállapított ponthatárok alapján kerüljenek megállapításra

A szummatív értékelés dolgozatait egy évig meg kell őrizni.

A tantárgy jellegétől és a szaktanár módszereitől függően írathatjuk ezeket központilag kiadott feladatlapokra, az általunk összeállított feladatlapra vagy dolgozatfüzetbe.

A szummatív értékelések témaköreit és megírásuk időbeli ütemezését minden tantárgy tanmenetében meg kell határozni.

Arra törekszünk, hogy havonta egy érdemjegyet kapjanak a tanulók minden egyes tantárgyból.

Az érdemjegy nem lehet a tanár fegyelmező eszköze.

- ***Hiányzás***

A tanuló a hiányzását három napon belül igazolni köteles az ellenőrző könyvön keresztül. Egy évben 3 napot a szülő is igazolhat, megfelelően alátámasztott érvekkel.

A tantestület döntése értelmében a 3 napon túl a szülő további egy hétre kikérheti a tanulót utazás, szünet vagy egyéb családi program céljából. Ebben az esetben a szülő kötelessége gondoskodni az elmulasztott tananyag pótlásáról.

Három napon túli hiányzás csak intézményvezetői engedéllyel történhet szülői kérésre.

Hétfői és pénteki napokról csak intézményvezetői engedéllyel lehet távol maradni.

A tanulók teljesítményét az intézményvezető évente az iskola munkatervében meghatározottak szerint méri.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

- a tanulók jutalmazásánál az elért tanulmányi eredményekre, a közösség érdekében kifejtett tevékenységekre, magatartásra, szorgalomra, az iskola hírnevét öregbítő eredményekre kell figyelemmel lenni

- a tanuló év közbeni tanulmányi eredményét, magatartását és szorgalmát az osztályfőnök havonként értékeli és a tájékoztató füzetben írásbeli dicséretben részesítheti azt a tanulót, aki kiemelkedően jó, egyenletes tanulmányi munkát végzett, illetőleg szorgalmával vagy magatartásával kitűnt társai közül
- szaktanári illetőleg osztályfőnöki dicséretben részesíthető az a tanuló, aki az előző havi értékeléshez képest lényegesen javított: tanulmányi eredményén, illetőleg szorgalma vagy magatartása kedvező módon változott
- legalább kettő szaktanár és az osztályfőnök javaslata alapján „igazgatói írásbeli dicséret”-ben részesíthető tanév közben az a tanuló, aki hosszabb időn keresztül kitűnt társai közül jó tanulmányi eredményével, példás magatartásával és szorgalmával
- írásbeli osztályfőnöki dicséretben részesíthető az a tanuló, aki a félévi bizonyítványában 4,51 százalék, vagy a feletti eredményt ért el
- „igazgatói dicsérő oklevél”-et és emellett tárgyjutalmat kaphat az a tanuló, aki az év végi osztályzata alapján jeles vagy kitűnő eredményt ért el
- „**osztályfőnöki dicséret**”-tel és oklevéllel kell elismerni annak a tanulónak a munkáját, aki az iskolai tanulmányi versenyen első helyezést ért el
- „igazgatói dicséret”-ben kell részesíteni azt a tanulót, aki az iskolán kívül rendezett tanulmányi versenyen, sportvetélkedőn, kulturális versenyeken, művészeti versenyen első – hatodik helyezést ér el. Megyei és országos versenyen részt vesz, és első – tizedik helyezést ér el
- „igazgatói elismerő oklevél”-lel és dicsérettel kell kitüntetni azt a tanulót év végén, aki kiemelkedő jó közösségi munkát végzett, illetőleg az iskola által szervezett különböző megmozdulásokon, sport, hulladékgyűjtés, stb. kiemelkedő eredményt ér el
- nevelőtestületi dicséretben részesülhet az a kitűnő vagy jeles tanuló, akinek megszavazza vagy javasolja tanév végén az osztályozó értekező.

Széchenyi dicsőségtablára való felkerülés szempontjai:

- jeles illetve kitűnő tanulmányi eredmény,
- példamutató közösségi munka, „Nagy Tett”,
- tanulmányi verseny győztese,
- a városi versenyek helyezettjei

Javaslatot tehet a felkerülésre:

- az iskolavezetés
- a diákönkormányzat
- az osztályfőnök

Dönt a nevelőtestület.

Elbírálás: év végi osztályozó értekezleten.

Széchenyi Emlékplakett adható év végén

- annak a nyolcadik osztályt végzett tanulónak, akinek tanulmányi eredménye a nyolc év alatt jeles vagy kitűnő volt és magatartásával, szorgalmával, közösségi munkájával kitűnt társai közül.
- annak a szülőnek, pártoló tagnak, aki az iskola oktató-nevelő munkáját, működési feltételeit társadalmi munkájával jelentős mértékben támogatta.

Emlékplakettet kaphat az a szülő, aki több éven keresztül segítette az iskola munkáját, támogatta az iskolában folyó nevelő-oktató munkát.

Emlékplakettben részesül az iskola azon dolgozója, aki tartósan magas színvonalú munkát végez, munkateljesítményével kiemelkedik.

A tartósan magas színvonalú munkavégzés és a kiemelkedő munkateljesítmény ismérvei:

- legalább 5 éve dolgozik az iskolában és
- az iskolavezetés (igazgató, igazgatóhelyettes, mk. vezető) által elismert kimagasló szakmai munka, magas színvonalú felkészültség jellemzi.
- példás a munkafegyelme,
- bemutató órákat vállal, s azokat töle elvárható jó színvonalon tartja meg,
- innovatív képességgel, nagyfokú pedagógiai önállósággal rendelkezik, kiváló osztályfőnök (ha van osztálya),
- az iskola céljaival, pedagógiai programjával azonosulni tud, annak kialakításában is részt vesz,
- munkájával, magatartásával képes presztizst teremteni maga, s ezáltal a tantestület számára is,
- következetes, igazságos pedagógus, pedagógusi magatartására a belső fegyelmezettség jellemző,
- nagy tiszteletnek örvend a tanulók, szülők és pedagógustársai körében.

Kiemelkedő munkateljesítményként kell értékelni:

- ha a pedagógus felkészítő munkájának eredményekét országos tanulmányi versenyen I-X. helyezést ért el a tanuló,

- tankönyvet ír, egy tanév alatt rendszeresen publikál, tantervet, pedagógiai programot készít,
- szakmai dolgozatával helyezést ér el valamely szakterületén meghirdetett pályázaton.

Jutalmazás

A kiemelkedő, illetőleg a tartósan jó munkát végző közalkalmazott jutalomban részesíthető. Jutalomban részesíthető az is, aki az iskolával megbízási jogviszonyban áll.

Jutalom nem adható annak, aki

- egy tanítási évnél rövidebb ideje dolgozik az iskolában,
- fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
- a jutalmazás időpontját megelőzően 6 hónapig betegállományban volt, illetőleg közalkalmazotti jogviszonya szünetelt.

A tartósan magas színvonalon dolgozó vagy kiemelkedő teljesítményt elért pedagógust

- önkormányzati vagy
- állami kitüntetésre kell felterjeszteni, vagy
- igazgatói dicséretben részesíteni. Az igazgatói dicséret
 - pénzjutalommal és
 - Széchenyi Emlékplakettel jár, ami az ünnepélyes tanévzáró alkalmával kerül átadásra.

Jutalomkirándulás

Az iskola a tanévben jutalomkirándulást szervezhet azon tanulók számára, akik a szorgalmi idő alatt tanulmányi munkájuk, magatartásuk, közösségi munkájuk alapján példamutatóan helytálltak.

A tantestület jogkörébe tartozik ezen tanulók kiválasztása. A döntés előtt az osztályközösségek véleményét ki kell kérni.

Az iskola a diákönkormányzattal közösen a tanévben lehetőség szerint kirándulást szervezhet hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló tanulói számára. Ennek költségeit pályázati pénzekből és a diákönkormányzat kasszájából fedezi.

Fegyelmező intézkedések

- A szaktanár írásbeli figyelmeztetést, írásbeli intót adhat annak a tanulónak, aki magatartásával zavarja a tanítási óra rendjét.
- Az osztályfőnök szóbeli majd írásbeli figyelmeztetését illetőleg írásbeli intót adhat annak tanulónak, aki egy hónapban több mint kétféle szaktanári

figyelmeztetést vagy intőt kapott, illetőleg abban az esetben, ha az osztályfőnöki figyelmeztető illetőleg intő adását legalább kettő szaktanár javasolja.

- Az iskola vezetője az osztályfőnök javaslatára „igazgatói figyelmeztetés”-t, intőt vagy rovót adhat annak a tanulónak, aki kiemelkedően súlyos fegyelemsértést követett el, illetőleg annak, aki a félévben már kapott osztályfőnöki intőt és újabb osztályfőnöki intőt kellene részére adni.
- A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál általában meg kell tartani a fokozatosság elvét. Első alkalommal szaktanári figyelmeztetést, majd szaktanári intőt, ezt követően szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetést, majd írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetést, illetőleg osztályfőnöki intőt, újabb fegyelmeztetlenség esetén pedig „igazgatói figyelmeztetés”-t, majd „igazgatói intő”-t és legvégül „igazgatói rovó”-t lehet adni a tanulónak. A fokozatosság elvét nem kell megtartani abban az esetben, ha a tanuló kirívóan súlyos kötelezettségszegést követett el, és amikor egyébként a fegyelmi eljárás megindításának is helye lenne.
- A fegyelmező intézkedéseket az iskolai szintű értékeléseken ismertetni kell, a naplóban és az ellenőrző könyvben dokumentálni kell, valamint a szülőket értesíteni szükséges.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségének alapelvei:

A tanulók bármilyen, különösen nemük, koruk, családi állapotuk, nemzetiségük, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük miatti hátrányos megkülönböztetésétől való tartózkodás.

A hátrányos megkülönböztetés minden eszközzel való megelőzése és megakadályozása, kivéve az oktatás jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés eseteit.

A felvételi eljárás, tanév alatti értékelés, vizsga során az adott tárgy elsajátításához szükséges készségek, képességek, jártasságok, tárgyi tudás minősítése az egyedüli szempont.

Befogadó, diszkrimináció-mentes légkör biztosítása a tanulók számára.

A tanulók emberi értékeit, méltóságát, egyediségének tiszteletben tartása az oktatás során.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

Az iskola figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Az iskola vállalja, hogy hátrányos helyzetű fiatalok oktatásból való lemorzsolódásának megelőzése érdekében szakmai-módszertani továbbképzésben részesíti alkalmazottait.

Az intézményvezető folyamatosan jelzi a települési önkormányzat felé az intézmény elérését nehezítő esetleges körülményeket, különös tekintettel a közutak akadálymentességével és a helyi tömegközlekedéssel kapcsolatos problémákra.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatási esélyegyenlőségét megerősítő speciális intézkedések:

Az iskola a fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés előmozdításával, a szükséges eszközök, felszerelések folyamatos beszerzésével segíti elő az SNI tanulók képzésbe való bekapcsolódását, képzésének folyamatát.

Az iskola a sport-és szabadidős programok szervezésénél kiemelten figyelembe veszi az akadályozott tanulók igényeit.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése

2011. évi CXCV. a nemzeti köznevelésről szóló törvény előírásai szerint a 2012/2013. tanévtől felmenő rendszerben 1. és 5. osztálytól bevezetésre kerül a mindennapos testnevelés.

A mindennapos testnevelésre vonatkozó törvényi előírások a következők:

27. § (11) bekezdése szerint az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

97. § (6) A 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszervezni.

Mindennapos testnevelés alsó tagozaton (nyelvoktató és bővített nyelvoktató osztály):

- heti 4 testnevelés óra,

- heti 1 táncóra.

Mindennapos testnevelés felső tagozaton (nyelvoktató és bővített nyelvoktató osztály):

- heti 4 testnevelés óra,
- heti 1 táncóra,

Azok a tanulók, akik gyógytestnevelésre kötelezettek 4 testnevelés órán felül a mindennapos testnevelés teljesítéshez hiányzó órákat a heti két gyógytestnevelés óra látogatásával is teljesíthetik.

A versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel is teljesítheti.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a tanulók fizikai állapotának mérésére a „MINI HUNGAROFITT” tesztrendszer alkalmazzuk. A mérésre a tanév rendjében meghatározott időpontban kerül sor.

A projektoktatás

Iskolánk a tanév során projektoktatást is folytathat, amelynek a kereteit az éves munkatervben határozzuk meg.

A projektoktatás témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül, a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, melynek középpontjában valamilyen összetett, a mindennapi élethez kötődő téma/probléma áll. A feladat a probléma megoldása, s azoknak az összefüggéseknek a feltárása, melyek az adott témához organikusan kapcsolódnak. A projekt megvalósítása során a tanulóknak lehetőségük van saját meglevő képességeik kipróbálására és újak kialakítására. A projektmódszer legfőbb értéke tehát maga a folyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett.

Legfőbb jellemzői:

- az iskola hagyományos időkereteit felbontja,
- túllép(het) az iskolai élet hagyományos helyszínein (Erdei Iskolai programok szervezése),
- sokszínű tevékenykedtetés jellemzi, az eltérő képességű tanulók mindegyikének ad a képességeinek megfelelő feladatot, így motiváltabbá válnak a tanulók,
- az ismeretanyag megismerési módzatai eltérnek a hagyományostól, a passzív tanulói megközelítés háttérbe szorul,
- főként a kooperatív technikákra épít, ezáltal kiválóan alkalmas a szociális kompetenciák fejlesztésére is (együttműködés, felelősségvállalás, szolidaritás, stb.).

Nemzetiségi oktatásunk

Intézményünkben nem csak nemzetiségi származású tanulók tanulnak, várunk mindenkit, aki érdeklődik programunk iránt és azonosulni tud azzal. Felvételnél, túljelentkezés esetén a nemzetiségi származásúak előnyt élveznek. A szülők beíratáskor írásban nyilatkoznak arról, hogy ismerik és vállalják programunkat.

A nemzetiségi jellegnek át kell szőnie a nevelő-oktató munka minden területét, meg kell jelennie a tantárgyakban és a tanórán kívüli tevékenységben is. A német népcsoporttal kapcsolatos ismereteket önálló tantárgyként (nemzetiségi hon-és népismeret) közvetítjük. Iskolánkban hagyománya van az ún. „nyitott” oktatási formák alkalmazásának (projektoktatás); ennek keretében sort kerítünk népismereti tartalmak feldolgozására is. Rendezünk nemzetiségi projekt-napot, amely az egész iskolára kiterjed. A projekt témáját és kivitelezésének módját az egyes képzési szintek döntenek el.

Szabadidős tevékenységi formák:

- énekkar
- tánccsoport(ok)
- tánc táborok
- nemzetiségi tematikájú kirándulások és múzeumlátogatások
- svábbál rendezése
- részvétel a pünkösdi fesztiválon és szüreti rendezvényeken
- hangszeren játszó tanulóinkat alkalmi zenekarrá szervezzük
- kapcsolattartás a Neue Zeitung szerkesztőségével
- író-olvasó találkozók szervezése nemzetiségi témában
- kiállítások szervezése iskolánkban tanulóink által készített nemzetiségi témájú alkotásokból
- együttműködünk közös projekteken és rendezvényeken a Tatabányai Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a Német Nemzetiségi Óvodával és az alsógallai és a felsógallai művelődési házakkal.

További feladatok:

- Tanulóink részt vesznek a nemzetiséggel és német nyelvvel kapcsolatos versenyeken.
- Iskolánkban fogadjuk a gyakorlati oktatásukat tartó nemzetiségi szakos főiskolai, egyetemi hallgatókat.
- Iskolánk helyet ad nemzetiségi továbbképzéseknek, tanári kollektívánk rendszeresen részt vesz nemzetiségi továbbképzéseken.
- Szorosan együttműködünk a Tatabányai Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a megyei német nemzetiségi iskolák pedagógusaival, a Nemzetiségi POK-kal, az UdPI-vel és az LdU-val.

Nemzetiségi oktatásunk általános alapelvei:

Iskolánk a nemzetiségi iskolai nevelést és oktatást a 110/2012. (VI. 4.) a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet és A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelvében (2020) foglaltakkal összhangban állapította meg célkitűzéseit.

A német nemzetiségi oktatást – a magyarországi köznevelés részeként – valósítjuk meg, betartva az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítjuk a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a német nemzetiségi kulturális identitás kialakítását és erősítését, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

Meggyőződésünk, hogy a nemzetiségi oktatás segíti a nemzeti kisebbséghez tartozó diákjainkat abban, hogy megtalálják, megőrizték és fejlesszék kulturális identitásukat, elfogadják és másoknak is megmutassák a nemzetiség közösségi értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Mindezek tükrében iskolánk általános oktatási célkitűzéseiként arra törekszünk, hogy

- a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép és kulturális önazonosságát,
- a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

A nemzetiségi oktatásunk célja a nemzetiségi önazonosság megőrzése és erősítése, a tanulók kétnyelvűsége nevelése, a tanulók kommunikációs készségének fejlesztése a beszédkedvet fokozó, a beszélés lehetőségét biztosító eljárásokon keresztül.

Kiemelten fontos:

- A múlt megismerésével a tanulók azonosságtudatának kialakítása és jövőképük formálása. A tanulók ismerjék meg a nemzetiségi jogokat, ezáltal készüljenek fel érdekeik képviselésére.

- A tanulók ismerkedjenek meg a magyarországi németek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával. Legyenek büszkék arra, hogy ehhez a népcsoporthoz tartoznak, de tiszteljék a magyar nép és az országban élő más nemzetiségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat. A tanulók ismerkedjenek meg a magyarországi németek nyelvjárásaival, értékeikkel, és tudatosuljon bennük az irodalmi nyelvtől való eltérés oka.
- A németajkú lakosság történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.
- A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség háttérének feltárásában. A fiatalok igazodjanak el a mai nemzetiségi lét megjelenési formáiban, ismerjék meg a szervezeteket, a testületeket és a sajtót, továbbá ösztönözzük őket arra, hogy a tanulmányok befejezése után is kapcsolódjanak a magyarországi németek kulturális intézményeihez és képviseljék a népcsoport érdekeit.
- A történelemi témakörök a történelem tantárgy óráin kerüljenek feldolgozásra.
- Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.
- A tanulók tudják a magyarországi németek helyzetét az európai dimenzióban elhelyezni.

Iskolánk valamennyi tanulója részt vesz a nemzetiségi képzésben, szegregáció nem történik.

Intézményünk német nemzetiségi nyelvet oktató iskola, jelenleg **hat** évfolyamon bővített nyelvoktató oktatás is folyik.

Feladatunk, hogy a német nyelvet minél magasabb színvonalon tanítva őrizzük, ápoljuk a nemzetiségi hagyományokat, a gyökerek feltárásával ismerjék meg tanulóink elődeink szokásait. Tudatos nyelvhasználattal, a nyelv sajátosságainak élményt adó bemutatásával tesszük lehetővé a nemzetiségi nyelv alapjainak elsajátítását.

Tervszerűen készítjük tanulóinkat arra, hogy a tehetséges, szorgalmas gyerekek az általános iskola befejezésével alap- vagy középfokú állami nyelvvizsgát tudjanak tenni, vagy nemzetiségi gimnáziumban tudjanak továbbtanulni.

Tanításunkban nagy hangsúlyt helyezünk

- a szókincs gyarapítására,
- a beszédképesség kialakítására,
- a szövegértésre
- a németről-magyarra fordított szövegnek magyarul történő stílusos megfogalmazására
- a magyarról-németre fordítás technikájának megtanítására.

Szakköröket, nyelvvizsgára felkészítő foglalkozásokat, tanulmányi versenyeket szervezünk. Részt veszünk a nemzetiségi fesztiválokon, a hagyományok ápolását segítő különböző rendezvényeken.

Tanulóink többsége Felsőgallán lakik, származásukat tekintve a német nemzetiséghez tartoznak. Mivel Tatabányán német nemzetiségi oktatásnak intézményünkben nagy hagyomány van, bővített nyelvoktató képzés csak nálunk folyik, ezért az iskola feladata a város egész területéről fogadni azokat a tanulókat, akik nemzetiségi oktatásban kívánnak részt venni. A tanulók különböző szintű nyelvtudással, különböző képességekkel és késztetéssel érkeznek az iskolába, ezért a mi feladatunk a megfelelő nemzetiségi nevelési-oktatási program típusa és a nyelvi háttérállapot közti összhang megteremtése.

Az induló első osztályos csoportok szervezésénél a szülők igényeit messzemenően figyelembe vesszük, természetesen meghallgatva az óvoda szakvéleményét is. Jelenleg iskolánkban maximum 14 tanulócsoport helyezhető el. Ebből adódik, hogy nem minden évfolyamon tudunk párhuzamos osztályokat szervezni. Amennyiben csak egy első osztály indítására van lehetőségünk, úgy azon az évfolyamon nemzetiségi nyelvoktató programot biztosítunk tanulóinknak. Két párhuzamos osztály indításakor, ha erre igény jelentkezik, az egyik csoport nemzetiségi nyelvoktató programmal, a másik bővített nyelvoktató programmal, vagy kétnyelvű programmal indítható. Az elkezdett programokat felmenő rendszerben biztosítani kell a tanulók számára.

Iskolánk a beiratkozáskor felméri a szülők igényeit, dönt az indítandó osztályok számáról és programjáról, és erről a beíratást követően értesíti a szülőket.

Ha hosszú távon igény mutatkozik mindkét program indítására, úgy az iskola 4 tanteremmel való bővítése válik szükségessé.

A bővítéshez a Német Nemzetiségi Önkormányzattal, Tatabánya város Önkormányzatával együttműködve, és pályázati lehetőségek felhasználásával kell az anyagi fedezetet biztosítani.

Az 1990-ben létrehozott „Gyermekeinkért, Jövőjükért” Alapítványunk a nemzetiségi oktatás célkitűzéseinek támogatására jött létre, biztonságos háttért ad a nemzetiségi oktatás-nevelésből származó feladataink megvalósításához.

Továbbra is feladatunk minden lehetőséget megragadni az alapítvány vagyonának gyarapítására.

Jelenleg a nyelvoktatás személyi feltételei biztosítottak.

Mindenképpen szükséges lesz – amennyiben gyarapodnak a tanulócsoportok, - új német szakos tanárok alkalmazására és az emeltszintű vagy kétnyelvű oktatásban érintett szaktanárok továbbképzésére.

Óraterünkben biztosítanunk kell a nemzetiségi oktatás számára kötelezően előírt heti 5 német nemzetiségi nyelv és irodalom és 1 német nemzetiségi népismeret órát, a bővített nyelvoktató osztályok számára a két nyelven oktatott tantárgyaknál a többletórákat. Az órateremben szereplő többletórákat a nyelvoktató osztályokban a ének-zene és a rajz tantárgy oktatására használjuk fel.

A tanulók teljesítményének értékelése igazodik az iskolában alkalmazott értékelési rendszerhez, ill. a Kerettanterv követelményeihez.

A nyelvoktatásban alkalmazandó **értékelés nagyon fontos alapelve**, hogy

- ösztönző hatású legyen, a tanulás fáradtságos útján a tanulókat sikerélmény biztosításával segítse a nyelvtanulásban,
- sokoldalú legyen, de ezen belül a nyelvhasználat, a beszédkészség fejlesztését segítse első sorban.

A nemzetiségi oktatás eredményességének alapvető feltétele, hogy az iskolában dolgozó minden pedagógus – függetlenül attól, hogy részt vesz-e közvetlenül a nyelvoktatásban vagy sem – magáénak érezze a nemzetiségi nevelés-oktatás célkitűzéseit, részt vegyen az iskolai feladatok megvalósításában, mint szaktanár és mint osztályfőnök támogassa, segítse tanítványait. A pedagógusok törekedjenek arra, hogy nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, elkerüljük az etnocentrizmus kialakulásának veszélyét. Oktatási és nevelési eszközök segítségével kerüljük el, hogy a tanulóknál túlzottan idealizált vagy alulértékelt nemzetkép, kisebbségkép alakuljon ki.

További céljaink: a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendeletben foglalt lehetőségek szerint iskolánk a nyelvoktató nemzetiségi oktatás keretén belül

- hagyományos és bővített nyelvoktató nemzetiségi oktatást, valamint
- kétnyelvű nemzetiségi formát választhat.

Kétnyelvű oktatás akkor indítható, ha

- a szülők részéről erre igény van,
- a beiratkozó gyerekek megfelelő nyelvi készséggel rendelkeznek, és
- az iskolában a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

A nemzetiség nyelvén oktatható tantárgyak

Alsó tagozatban:

- vizuális kultúra
- **technika és tervezés**
- **testnevelés**
- ének-zene
- környezetismeret
- **digitális kultúra**

Felső tagozatban:

- vizuális kultúra
- **technika és tervezés**
- **testnevelés**
- ének-zene
- **természettudomány**
- **történelem**
- **állampolgári ismeretek**

- földrajz
- biológia
- digitális kultúra
- osztályfőnöki

A Pedagógiai Program érvényessége, módosítása, nyilvánossága

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola 2020. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.
2. A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
- A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását a DÖK-segítő pedagógus útján az igazgatónak javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni a szülői munkaközösség, az intézményi tanács, a diákönkormányzat és a német nemzetiségi önkormányzat véleményét.
4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
5. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A pedagógiai program elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: www.szechenyi-tbanya.sulinet.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola igazgatójánál;

A Pedagógiai Program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola pedagógiai programját a szülői munkaközösség a ... év ... hó ... napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív)

A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola pedagógiai programját az intézményi tanács a ... év ... hó ... napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív)

A Felsőgallai István Általános Iskola pedagógiai programját a diákönkormányzat a ... év ... hó ... napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív)

A Felsőgallai István Általános Iskola pedagógiai programját a Tatabányai Német Nemzetiségi Önkormányzat a ... év ... hó ... napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív)

A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola pedagógiai programjával az iskola fenntartója egyetért, az abból a jogszabályi előírásokon felül rá háruló többletkötelezettségeket vállalja.

(Mellékelve az egyetértésről szóló határozat a többletkötelezettségek felsorolásával.)

A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola pedagógiai programját a nevelőtestület a ... év ... hó ... napján tartott ülésén elfogadta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív.)

A Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Kelt:

.....
igazgató

Helyi tantervek

Alsó tagozat

- ~~Német nemzetiségi nyelv és irodalom~~ Német nyelv és irodalom
- ~~Német hon- és népismeret~~ Német népismeret
- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- ~~Erkölestan~~ Etika
- Környezetismeret
- ~~Élő idegen nyelv~~
- Ének-zene
- ~~Rajz és vizuális kultúra~~ Vizuális kultúra
- ~~Technika, életvitel és gyakorlat~~ Technika és tervezés
- **Digitális kultúra**
- ~~Testnevelés és sport~~ Testnevelés

Felső tagozat

- ~~Német nemzetiségi nyelv és irodalom~~ Német nyelv és irodalom
- ~~Német hon- és népismeret~~ Német népismeret
- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- ~~Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek~~ Történelem
- Állampolgári ismeretek

- Hon- és népismeret – integráltan oktatott
- ~~Erkölestan~~ **Etika**
- ~~Természetismeret~~ **Természettudomány**
- Kémia
- Fizika
- ~~Biológia-egészségtan~~ **Biológia**
- Földrajz
- ~~Élő idegen nyelv~~
- Ének-zene
- ~~Rajz és vizuális kultúra~~ **Vizuális kultúra**
- **Dráma és színház**
- ~~Technika, életvitel és gyakorlat~~ **Technika és tervezés**
- ~~Informatika~~ **Digitális kultúra**
- ~~Testnevelés és sport~~ **Testnevelés**
- Osztályfőnöki
- Sajátos nevelési igényű tanulók

TARTALOMJEGYZÉK

<u>1.</u>	<u>A választott kerettanterv.....</u>	64
<u>2.</u>	<u>Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak és azok óraszámai.....</u>	65
<u>2.1.</u>	<u>A köznevelési törvény alapján elkészített új Pedagógiai Program és Helyi Tanterv bevezetésének ütemezése</u>	66
<u>2.1.</u>	<u>Óratervek</u>	67
<u>3.</u>	<u>Az alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának alapelvei</u>	69
<u>4.</u>	<u>Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei, a tanulók teljesítményének értékelése, szöveges értékelés.....</u>	69
<u>4.1.</u>	<u>Mi a teendőnk akkor, ha a tanuló valamely tantárgyból vagy tantárgyakból felzárkóztatásra szorul:</u>	75
<u>5.</u>	<u>Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai</u>	76
<u>6.</u>	<u>Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai ..</u>	78
<u>7.</u>	<u>A tanulók jutalmazásának elvei és formái</u>	81
<u>8.</u>	<u>Fegyelmező intézkedések.....</u>	84
<u>9.</u>	<u>A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések</u>	85
<u>10.</u>	<u>A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése.....</u>	86
<u>11.</u>	<u>A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek .</u>	87
<u>12.</u>	<u>A projektoktatás</u>	87
<u>13.</u>	<u>Nemzetiségi oktatásunk.....</u>	88
<u>14.</u>	<u>A Pedagógiai Program érvényessége, módosítása, nyilvánossága.....</u>	94
<u>15.</u>	<u>A Pedagógiai Program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok.....</u>	95
<u>16.</u>	<u>Helyi tantervek</u>	96